NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS
NCO

Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?

Rapportage naar aanleiding van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Technische Toelichting Basisonderwijs (BO)

Rapporten 2026

Publicatiejaar 2026

Versie 1.0

Inhoud

Inhoud 2
Algemeen 3
Contact 3
Privacy 3
Verspreiding 4
Beschrijving bronbestanden 7
Data correcties 7
Selectie op NCO-rapportbestanden 7
Algemene termen en definities 8
Uitleg soorten figuren 15
Uitleg figuren BO-rapport 2026 17
Highlights – Uw leerlingen in het regulier basisonderwijs 17
Highlights – Uw leerlingen in het voortgezet onderwijs 18
Hoofdstuk 1 – Leerlingenpopulatie 19
Hoofdstuk 2 – Schoolloopbaan 24
Hoofdstuk 3 – Doorstroomtoets 28
Hoofdstuk 4 – Schooladviezen 33
Hoofdstuk 5 – Niveau voortgezet onderwijs 46
Hoofdstuk 6 – Succes voortgezet onderwijs 57
Hoofdstuk 7 – Voorspellingskracht schooladvies 61
Hoofdstuk 8 – Sociale verschillen 68

Algemeen

Deze technische toelichting hoort bij de schoolrapportages “Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?”, die zijn gemaakt in het kader van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) voor onderwijsinstellingen in het Nederlands bekostigd basisonderwijs. Deze technische toelichting behoort bij de rapportages die in 2026 zijn verstuurd. In deze technische toelichting wordt dieper ingegaan op de gebruikte definities en berekeningswijzen.

De rapporten zijn ingedeeld als volgt. In deel A wordt de tijd van de leerlingen op uw basisschool weergegeven en in Deel B kijken we hoe uw oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs presteren. Deze twee delen hebben allebei aparte highlights die in het begin van het rapport te vinden zijn. Als laatste, in Deel C, kijken we naar enkele belangrijke indicatoren die we uitsplitsen naar groepen leerlingen. In Tabel 0 ziet u de opbouw van de BO-rapporten van 2026.

Contact

Voor vragen over de inhoud van uw rapportage kunt u contact met ons opnemen via info@nationaalcohortonderzoek.nl.

- Hier vindt u de technische toelichting voor SBO, BO en VO.
- Hier vindt u de voorbeeldrapportages voor de reguliere rapportages SBO, BO en VO.
- U kunt hier kijken voor uitleg over de figuren en uitlegvideo’s.
- Kijk hier voor meer uitleg over begrippen die gebruikt worden in de rapportages.

Privacy

De instellingsgegevens uit het NCO en de daarop gebaseerde instellingsrapportages zijn vertrouwelijk. Ze worden niet gedeeld met en zijn niet toegankelijk voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Inspectie van het Onderwijs of anderen. Alle informatie wordt door onderzoekers van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) in een beveiligde omgeving opgeslagen en bewerkt.

Voor het rapport zijn bronnen gebruikt met gegevens over individuele personen. Bij verwerking van deze gegevens zijn de volgende privacyrichtlijnen gevolgd om individuele herkenningen en groepsonthulling te voorkomen.

- Gegevens over 1, 2, 3 of 4 (oud-)leerlingen worden niet gepresenteerd. Het gaat hierbij overigens niet om het absolute totaalaantal leerlingen, maar om de grootte van de groep leerlingen die in een voor het figuur relevante categorie vallen. De informatie in het rapport is door deze werkwijze op geen enkele manier te herleiden tot individuele leerlingen of scholen.

Informatie over 0 (oud-)leerlingen wordt wel getoond, omdat dit betrekking heeft op de volledige populatie en dus niet slaat op individuele personen.

- Wanneer er voor uw school een te klein aantal leerlingen (1, 2, 3 of 4) is in een van de categorieën van het figuur, wordt deze categorie voor uw school niet getoond. Dit is dan aangegeven met één asterisk (*). Wanneer er voor uw school te weinig informatie is om u (delen van) figuren over een school te tonen, worden twee asterisken (**) getoond.

Anders dan eerdere rapportjaren worden deze privacy maatregelen met ingang van de rapporten van 2026 toegepast op alle gegevens in het rapport.

Verspreiding

We versturen de rapporten aan het overkoepelend bestuur van uw school. We hebben voor de koppeling van scholen aan besturen de gegevens gebaseerd op informatie van DUO, en wel de informatie over brin-vestigingen per bestuursnummer die actueel was op 1 september 2026. Het is echter mogelijk dat uw bestuur niet alle rapporten voor de scholen onder uw gezag heeft ontvangen. Dit kan de volgende redenen hebben:

1. De school was op het peilmoment niet met een apart, uniek brin-vestigingsnummer geregistreerd. Dat kan een aantal redenen hebben. Het kan bijvoorbeeld gaan om zogeheten i-locaties, maar bijvoorbeeld ook om onlangs gefuseerde of ontvlochten scholen.

2. De school had op het peilmoment een te laag aantal leerlingen voor een bepaalde schoolsoort, waardoor een te groot deel van de informatie niet gepresenteerd mag worden. Als er door de aanwezigheid van kleine groepen een groot gedeelte van de informatie niet gepresenteerd kan worden en rapporten geen nuttige informatie meer bevatten, hebben we ervoor gekozen de rapporten niet toe te zenden.

3. Het was onmogelijk om voor de school bepaalde belangrijke gegevens te berekenen, bijvoorbeeld de voorspelde referentiewaarde. Dit is het geval als er voor leerlingen of scholen te veel benodigde informatie in de achterliggende registerbestanden ontbreekt.

4. Het speciaal (basis en voortgezet) onderwijs wordt niet meegenomen in de NCO bo-rapportages.

Uiteindelijk hebben 5.989 basisscholen een rapport toegestuurd gekregen.

Tabel 0. Overzicht van figuren BO-rapport 2026

Nr.	Inhoud	Soort data	Percenteerbasis	Jaren
Highlights				
F0.1	Cirkeldiagram succes in het basisonderwijs (2.1)	Instroomcohort	3 cohorten	2017/2018, 2018/2019, 2019/2020
F0.2	Verdeling definitieve vo-adviezen (4.1b)	Schooljaren	3 schooljaren	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F0.3	Niveau in leerjaar 3 VO (5.1)	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F0.4	% nominaal diploma in het VO (6.1)	Uitstroomcohort	3 cohorten	2016/2017, 2017/2018, 2018/2019
F0.5	% leerlingen op, onder, of boven basisschooladvies in leerjaar 3 (7.1)	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
Deel A: Het basisonderwijs				
F1.1	Leerling-leraarratio op instellingsniveau	Schooljaren	3 schooljaren	2018/2019 t/m 2024/2025
F1.2	% leerlingen met onderwijsachterstanden op schoolniveau	Schooljaren	3 schooljaren	2018/2019 t/m 2025/2026
F1.3	Verdeling leerlingen naar herkomst	Schooljaren	3 schooljaren	2018/2019 t/m 2024/2025
F2.1	Schoolloopbaan van uw leerlingen vanaf groep 3 in het basisonderwijs	Instroomcohort	3 cohorten	2017/2018, 2018/2019, 2019/2020
F2.2	% zittenblijvers in het basisonderwijs vanaf groep 3	Schooljaren	3 schooljaren	2023/2024, 2024/2025, 2025/2026
F2.3	Trend % zittenblijvers in het basisonderwijs vanaf groep 3	Schooljaren	3 schooljaren	2018/2019 t/m 2024/2025
F3.1	Gemiddelde doorstroomtoetsscore op uw school	Schooljaren	2 schooljaren	2023/2024 en 2024/2025
F3.2	Gemiddelde score op de doorstroomtoets op uw school voor zittenblijvers, onvertraagden en versnellers	Schooljaren	2 schooljaren	2023/2024 en 2024/2025
F3.3a	Referentieniveaus taalverzorging	Schooljaren	2 schooljaren	2023/2024 en 2024/2025
F3.3b	Referentieniveaus leesvaardigheid	Schooljaren	2 schooljaren	2023/2024 en 2024/2025
F3.3c	Referentieniveaus rekenen	Schooljaren	2 schooljaren	2023/2024 en 2024/2025
F4.1a	Verdeling leerlingen naar type voorlopig basisschooladvies	Schooljaren	3 schooljaren	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F4.1b	Verdeling leerlingen naar type definitief basisschooladvies	Schooljaren	3 schooljaren	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F4.2	% leerlingen met toetsadvies dat onder, op of boven het voorlopige basisschooladvies ligt	Schooljaren	3 schooljaren	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F4.3	Trend % leerlingen met een toetsadvies dat boven het voorlopige en definitieve basisschooladvies ligt	Schooljaren	3 schooljaren	2017/2018 t/m 2023/2024
F4.4	Trend % leerlingen dat een herziend advies heeft gekregen	Schooljaren	3 schooljaren	2017/2018 t/m 2023/2024
F4.5	Alles-op-een-rij figuur met % herziene adviezen dat een school geeft	Schooljaren	3 schooljaren	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
Deel B: Het vervolgonderwijs				
F5.1	Verdeling niveau voortgezet onderwijs oud-leerlingen in leerjaar 3 van het voorgezet onderwijs	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.2	Verdeling oud-leerlingen die zijn doorgestroomd naar het vmbo of praktijkonderwijs (Pro)	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.3	% oud-leerlingen dat in het vmbo bb/kb of praktijkonderwijs zit, in vergelijking met andere scholen	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.4	% oud-leerlingen dat in het vmbo gl/tl zit, in vergelijking met andere scholen	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.5	% oud-leerlingen dat op de havo of het havo/vwo zit, in vergelijking met andere scholen	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.6	% oud-leerlingen dat in het vwo zit, in vergelijking met andere scholen	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F5.7	Trendfiguur % oud-leerlingen opgesplitst naar vo-niveau	Uitstroomcohort	3 cohorten	2015/2016 t/m 2021/2022
F6.1	% oud-leerlingen vervolgopleiding nominaal afgerond, nog bezig of ongediplomeerde uitval	Uitstroomcohort	3 cohorten	2016/2017, 2017/2018, 2018/2019
F6.2	% leerlingen dat is afgestroomd naar een lager niveau in de eerste drie jaren na de uitstroom	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F7.1	% oud-leerlingen dat onder, op, of boven het gegeven basisschooladvies zit	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023

Nr.	Inhoud	Soort data	Percenteerbasis	Jaren
F7.2	Trend in het % oud-leerlingen dat een opleiding doet overeenkomend met gegeven basisschooladvies	Uitstroomcohort	3 cohorten	2015/2016 t/m 2021/2022
F7.3	% oud-leerlingen dat onder, op of boven het niveau van het schooladvies zit	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023
F7.4	% oud-leerlingen dat een diploma op het niveau van het schooladvies heeft	Uitstroomcohort	3 cohorten	2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018
Deel C: Sociale verschillen				
F8.1	% leerlingen voor vijf uitkomstmaten naar geslacht	Verschillend per indicator	3 cohorten	Verschillend per indicator, zie onderstaand
F8.1	% leerlingen dat onvertraagd de basisschool heeft afgerond, naar geslacht	Instroomcohort	3 cohorten	2017/2018, 2018/2019, 2019/2020
F8.1	% herziene adviezen dat de school heeft gegeven, naar geslacht	Schooljaren	3 cohorten	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F8.1	% oud-leerlingen dat is doorgestroomd naar het vmbo, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F8.1	% oud-leerlingen dat is doorgestroomd naar havo-vwo, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F8.1	% oud-leerlingen dat onvertraagd hun vo-diploma heeft behaald, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019
F8.2	Verschillende schooluitkomsten van leerlingen, uitgesplitst naar herkomst	Verschillend per indicator	3 cohorten	Verschillend per indicator, zie onderstaand
F8.2	% leerlingen dat onvertraagd de basisschool heeft afgerond, naar geslacht	Instroomcohort	3 cohorten	2017/2018, 2018/2019, 2019/2020
F8.2	% herziene adviezen dat de school heeft gegeven, naar geslacht	Schooljaren	3 cohorten	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025
F8.2	% oud-leerlingen dat is doorgestroomd naar het vmbo, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F8.2	% oud-leerlingen dat is doorgestroomd naar havo-vwo, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
F8.2	% oud-leerlingen dat onvertraagd hun vo-diploma heeft behaald, naar geslacht	Uitstroomcohort	3 cohorten	2016/2017, 2017/2018, 2018/2019

Beschrijving bronbestanden

Het databestand achter de NCO-rapporten bestaat uit gegevens van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs, en wel uit gegevens uit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het ROD bestaat uit longitudinale gegevens over de in- en uitschrijving van leerlingen en over examens en diploma's die worden verzameld door DUO.

Deze bronnen bevatten gegevens op het niveau van leerlingen en scholen, maar geen informatie over klassen en docenten. Daarnaast zijn gegevens van leerlingen die in het buitenland studeren of aan een private instelling studeren onbekend en deze leerlingen zullen zodoende ook niet meegenomen worden in de rapportages. Indicatoren die over het vervolgonderwijs gaan, bevatten zowel leerlingen met leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) als niet-lwoo-leerlingen. In de rapporten is hier geen onderscheid naar gemaakt.

Data correcties

Voor de samenstelling van dit rapport zijn data afkomstig uit ROD gebruikt. In de afgelopen jaren hebben enkele scholen ons erop gewezen dat deze registerdata soms administratieve fouten bevatten, omdat ze per ongeluk door de school verkeerd zijn ingevoerd. Dit zou voor een school tot verkeerde uitkomsten kunnen leiden, bijvoorbeeld een onnatuurlijk hoog percentage zittenblijvers. Daarom heeft het NCO een extra controle uitgevoerd op de kwaliteit van de data. Als aannemelijk is dat er sprake was van een foutieve registratie, hebben we dat gecorrigeerd. Als dit voor uw school het geval is, staat dit genoteerd in de inleiding. Hiermee hopen we de kwaliteit van de rapporten te verbeteren. Deze correcties gelden overigens alleen voor de NCO-rapporten en worden niet in ROD zelf doorgevoerd.

Selectie op NCO-rapportbestanden

De samengestelde bestanden waarmee dit rapport wordt vervaardigd kennen daarnaast nog een selectiecriterium.

- Kleuterjaren (groep 1 en 2) worden buiten beschouwing gelaten. Alle informatie over de basisschool heeft enkel betrekking op leerlingen uit groep 3 t/m groep 8.

Algemene termen en definities

Onderwijssoorten

Vmbo bb/kb:	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs basisberoepsgerichte en/of kaderberoepsgerichte leerweg
Vmbo gl/tl:	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs gemengde leerweg en/of theoretische leerweg
Havo:	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
Vwo:	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

De onderwijssoorten vmbo bb en vmbo kb zijn samengevoegd, net zoals vmbo gl en vmbo tl. Voor beide samenvoegingen geldt dat dit gedaan is om te kleine aantallen leerlingen te voorkomen.

Verschillende soorten cohorten

In het rapport worden drie soorten cohorten gebruikt:

- *Instroomcohorten*. Voor informatie over leerlingen op de basisschool worden vaak instroomcohorten gebruikt. Het jaartal dat bij een instroomcohort hoort, is het schooljaar waarin de leerlingen voor het eerst voorkomen in groep 3. Tot instroomcohort 2019/2020 behoren dus alle leerlingen die voor de eerste keer in groep 3 zitten in het schooljaar 2019/2020.
- *Schooljaren.* Voor informatie over leerlingen op de basisschool kunnen ook schooljaren gebruikt worden. Schooljaren zijn een dwarsdoorsnede van een bepaalde groep leerlingen in een bepaald schooljaar. Zo worden bijvoorbeeld voor Figuur 1.3 schooljaren gebruikt; in dit geval betreft het alle leerlingen van groep 3 t/m groep 8 in een bepaald schooljaar. Tot schooljaar 2019/2020 behoren dus alle leerlingen in groep 3 t/m groep 8 die in het schooljaar 2019/2020 op uw school onderwijs volgen.
- *Uitstroomcohorten*. Voor informatie over oud-leerlingen na het verlaten van de basisschool worden uitstroomcohorten gebruikt. Uitstroomcohorten van een bepaald jaar zijn leerlingen die in dat schooljaar voor de laatste keer in groep 8 zitten. Het uitstroomcohort van 2019/2020 bevat dus leerlingen die in schooljaar 2019/2020 in groep 8 hebben gezeten en in 2020/2021 niet meer ingeschreven staan in het basisonderwijs.

Driejaarsgemiddelden

Om de kans op een te klein aantal leerlingen te verminderen, om uitspraken te kunnen doen over grotere groepen, en om jaarfluctuaties in algehele trends te voorkomen, is per indicator gebruik gemaakt van een driejarig gemiddelde score op die indicator. Dit driejarige gemiddelde bevat leerlingen uit drie opeenvolgende cohorten. Om tot dit gemiddelde te komen is eerst voor iedere indicator een score berekend per jaar. Daarna worden voor de drie meest recente, en voor ons

beschikbare, instroomcohorten, uitstroomcohorten of schooljaren de gemiddelde score per indicator berekend. Hierbij is rekening gehouden met de grootte van de cohorten. Een groter cohort (met meer leerlingen) weegt evenredig zwaarder mee. Een enkele keer is er geen driejaarsgemiddelde berekend, maar wordt er per schooljaar gerapporteerd. Dit betreft altijd figuren met informatie van uw eigen school. Bij de figuren waarvoor dit geldt, wordt dit aangegeven.

Belangrijk: merk op dat bij de notatie van de driejaarsgemiddelden in de figuren alleen het middelste jaar wordt *weergegeven*. Gegevens van cohort 2018/2019 worden dus gebaseerd op data van 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020.

Daarnaast wordt in de figuurtitel, zoals in het voorbeeld hieronder, 2014/2015 t/m 2020/2021 weergegeven. Het eerste driejaarsgemiddelde begint met het schooljaar 2014/2015 (en bestaat dus uit 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016) en het laatste driejaarsgemiddelde eindigt met 2020/2021 (en bestaat dus uit 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022).

Figuur 1.1 Leerling-leraarratio op instellingsniveau. Op basis van de *schooljaren* 2014/2015 t/m 2020/2021

Nominale studieduur

In de rapporten wordt gerefereerd aan de nominale of reguliere studieduur. In sommige gevallen verschilt de nominale studieduur per opleiding binnen een bepaald niveau. Wij hebben ervoor gekozen om per onderwijssoort van één studieduur uit te gaan:

Vmbo bb/kb:	Max. 4 jaar
Vmbo gl/tl:	Max. 4 jaar
Havo:	Max. 5 jaar (Havo na vmbo gl/tl: 2 jaar)
Vwo:	Max. 6 jaar

Merk op dat indicatoren die refereren aan onvertraagd slagen of slagen binnen nominale studieduur voor scholen die afwijken van bovenstaande nominale studieduur een percentage te zien krijgen dat anders uitvalt.

De voorspelde referentiewaarde

De voorspelde referentiewaarde is een score die specifiek voor uw school is berekend, door rekening te houden met een aantal kenmerken van uw leerlingenpopulatie en kenmerken van de school zelf. De scores zijn berekend op basis van de gegevens van alle Nederlandse basisscholen (brin-vestiging),

waarbij we berekenen hoe een school zou scoren die, wat betreft bepaalde leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken, precies hetzelfde is als uw school. De scores van de referentiewaarde zijn berekend door de gegevens van alle Nederlandse basisscholen (brin-vestiging) te vergelijken via een lineaire regressieanalyse. Een regressieanalyse kijkt of er een correlatie is tussen de verschillende leerlingenpopulatiekenmerken en schoolkenmerken op een bepaalde uitkomstmaat. De bijbehorende formule is als volgt:

$$Y' = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 \ldots + \beta_{11} X_{11} + \beta_{12} X_{12} + \varepsilon$$

Door middel van een regressievergelijking op alle scholen wordt berekend wat de meest waarschijnlijke score is van een school die precies dezelfde kenmerken heeft als uw school. De voorspelde referentiewaarde gaat uitsluitend uit van deze kenmerken. Voor meer informatie over de berekening van een lineaire regressieanalyse zie: Howitt & Cramer (2007).

Er wordt voor iedere berekening rekening gehouden met de volgende *leerlingenpopulatiekenmerken*:

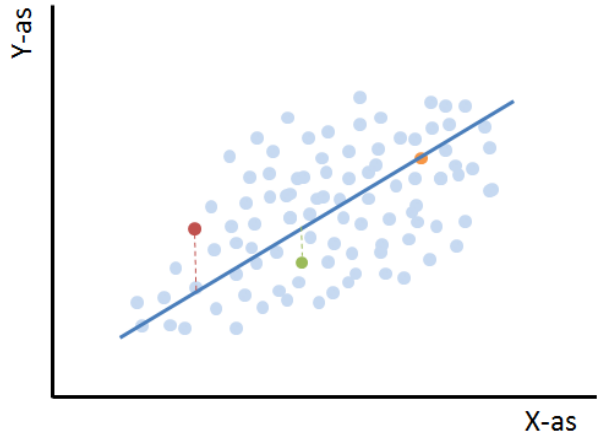
- Het percentage leerlingen met een niet-Europese herkomst
- Het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen
- Het percentage meisjes (we beschikken hierbij enkel over de historische gegevens die werden geregistreerd bij de geboorte van de leerling)
- Het percentage leerlingen waarvan de vader werkt
- Het percentage leerlingen waarvan de moeder werkt
- De gemiddelde gezinsgrootte van leerlingen op de school
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag gestandaardiseerd inkomen
- Het percentage leerlingen waarvan minstens één ouder een hoog opleidingsniveau heeft (hbo of wo)

We houden ook rekening met de volgende *schoolkenmerken*:

- Totaalaantal leerlingen op de school in groep 1 t/m groep 8 (schoolgrootte)
- Grondslag: openbaar, algemeen bijzonder, confessioneel bijzonder, gemengd
- Stedelijkheid van de vestigingsplaats
- Leerling-leraarratio (aantal leerlingen per FTE aan onderwijspersoneel)

Een fictief en vereenvoudigd voorbeeld van een regressieanalyse is te zien in onderstaande grafiek. Gebaseerd op de leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken (x-as) en de uitkomstmaat (y-as) krijgt iedere school een puntje in deze grafiek. Wanneer dit gedaan wordt voor alle scholen in Nederland ontstaat er een puntenwolk en kan er een regressielijn getrokken worden door alle verschillende scholen. Deze regressielijn geeft aan wat, gebaseerd op alle scholen in Nederland, de verwachte score

zou zijn op de uitkomstmaat onder controle van alle leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken. Deze regressielijn is de score van de voorspelde referentiewaarde.

Voorbeeld: De uitkomstmaat op de y-as is het percentage leerlingen dat na de basisschool doorstroomt naar het vwo. Voor alle basisscholen in Nederland weten we het percentage oud-leerlingen dat doorstroomt naar het vwo en iedere school heeft met zijn specifieke achtergrondkenmerken hiervoor een punt gekregen in de grafiek. De bijbehorende regressielijn is de voorspelde referentiewaarde en laat zien wat het verwachte percentage doorstromers naar het vwo zou zijn op basis van deze specifieke combinatie van leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken. We zien dan dat de rode school – die boven de lijn ligt – een hoger percentage doorstromers naar het vwo heeft dan verwacht, en dat de groene school – die onder de lijn ligt – een lager percentage doorstromers naar het vwo heeft dan op basis van zijn leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken verwacht zou worden. De oranje school heeft precies evenveel schoolverlaters op het vwo zitten als verwacht zou worden want deze school ligt op de regressielijn en verschilt dus niet van de referentiewaarde.

Verschil voorspelde referentiewaarde en het schoolgewicht

In de NCO-rapportages worden de uitkomsten van een school vergeleken met de zogenaamde *voorspelde referentiewaarde*. Zoals hierboven uitgelegd geeft deze waarde de verwachte score van een school weer, gezien bepaalde school- en leerlingkenmerken. Voorbeelden van deze kenmerken zijn *schoolgrootte* en *het percentage leerlingen met een niet-Europese herkomst*. Er wordt bij de berekening van de voorspelde referentiewaarde per indicator gekeken wat de invloed van de verschillende kenmerken is. Bijvoorbeeld, het kenmerk 'schoolgrootte' heeft een andere invloed bij het voorspellen van het percentage zittenblijvers dan bij het voorspellen van de doorstroom naar havo. In de berekening van de voorspelde referentiewaarde is de weging van deze verschillende kenmerken dan ook per indicator anders. Bij het schoolgewicht, tegenwoordig de onderwijsachterstandenindicator, is de weging van de factoren daarentegen altijd hetzelfde.

Bij de berekening van de voorspelde referentiewaardes wordt daarnaast naar andere, en ook naar meer kenmerken gekeken dan bij de berekening van het schoolgewicht. Omdat de NCO-rapportages gebaseerd zijn op meer en oudere cohorten, zijn de achtergrondkenmerken die gebruikt worden bij de berekening van de onderwijsachterstandenindicator vooralsnog te beperkt beschikbaar om voor alle cohorten een voorspelde referentiewaarde te berekenen op basis van dezelfde kenmerken. Er is echter wel een grote samenhang tussen de kenmerken die gebruikt worden voor de voorspelde referentiewaarden en de kenmerken zoals die gebruikt worden voor de gewichtenregeling.

Berekening van vergelijkingen

Om te kunnen bepalen of uw school substantieel hoger of lager scoort dan het landelijk gemiddelde of de voorspelde referentiewaarde, is een beslisregel nodig. We hebben daarbij gekeken naar de spreiding van alle scholen rondom datzelfde gemiddelde. Daarbij kijken we niet alleen naar de absolute afwijking van het landelijk gemiddelde (in percentage), maar houden we ook rekening met de hoogte van dat landelijk gemiddelde. Waarom is dat nodig? Wanneer het landelijke gemiddelde 50% bedraagt en uw school heeft een score van 45%, dan is de afwijking van het landelijk gemiddelde 5%-punten. Maar als het landelijk gemiddelde 5% is en uw school heeft een score van 10%, dan bedraagt de afwijking van het landelijk gemiddelde ook 5%-punten. Toch zal u voor uw gevoel, in het eerste geval dichter bij het landelijk gemiddelde zitten dan in het tweede geval. Om daarmee rekening te houden maken we gebruik van een relatieve grens van 20%. Voor berekening waarbij het landelijk gemiddelde boven de 50% uitkomt wordt het spiegelbeeld gebruikt. In onderstaande Tabel 1 ziet u hoe die grenzen uitpakken voor bepaalde voorbeeldgetallen.

In een algemene formule zien de onder- en bovengrens voor percentages tot 50% er zo uit:

De ondergrens X-(X*0,2)

De bovengrens X+(X*0,2)

In een algemene formule zien de onder- en bovengrens voor percentages boven de 50% er zo uit:

De ondergrens X-((100-X)*0,2)

De bovengrens X+((100-X)*0,2)

Bijvoorbeeld, als er een percentage zittenblijvers is van 10%, dan is de ondergrens:

10% - (10%*0,2) = 8%.

De bovengrens bedraagt dan:

10% + (10%*0,2) = 12%.

Een rekenvoorbeeld: Stel het landelijke percentage zittenblijvers is 10%. Aan de hand van de formule kan de ondergrens en bovengrens berekend worden. Hiermee kan bepaald worden of de school bijvoorbeeld onder de ondergrens scoort, en dus in de rapportage te zien krijgt: “Uw school scoort lager dan het landelijk gemiddelde”. Maar ook of de school hoger of gelijk aan het landelijk gemiddelde scoort. Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld.

Bijvoorbeeld, als er een percentage zittenblijvers is van 10%, dan is de ondergrens:

10% - (10%*0,2) = 8%.

De bovengrens bedraagt dan:

10% + (10%*0,2) = 12%.

Als er bijvoorbeeld een percentage doorstroom is naar het hbo van 80%, dan is de ondergrens:

80% - ((100%-80%)*0,2) = 76%.

De bovengrens is dan:

80% + ((100%-80%)*0,2) = 84%.

Tabel 1. Voorbeelden van grenswaarden waarbinnen het schoolpercentage als 'gelijk aan' landelijk gemiddelde (of voorspelde referentiewaarde) worden gezien.

Landelijk gemiddelde	Ondergrens	Bovengrens
5	4	6
10	8	12
20	16	24
30	24	36
40	32	48
50	40	60
60	52	68
70	64	76
80	76	84
90	88	92
95	94	96

Uitleg soorten figuren

In het rapport worden verschillende soorten figuren aan u getoond. In deze sectie wordt kort besproken welke figuren er in de rapportages gebruikt worden. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website van het NCO waar uitlegvideo's te vinden zijn. In deze uitlegvideo's wordt meer uitleg gegeven over de soorten figuren en hoe deze te interpreteren.

Staafdiagram

Staafdiagrammen zijn de meest voorkomende figuren in het NCO-rapport. Dit soort figuur geeft een procentuele verdeling aan van verschillende groepen op een bepaalde indicator. Onder de groepen wordt aangegeven over welke leerlingen dit gaat. In de staafdiagrammen kan worden vergeleken met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde. Er zijn meerdere varianten van de staafdiagrammen die worden besproken in het NCO-rapport. Zo zijn er staande staafdiagrammen en liggende; staafdiagrammen met een percentuele verdeling of absolute score; staafdiagrammen die een verschilscore aangeven; en cumulatieve staafdiagrammen (hiervoor is een aparte uitlegvideo beschikbaar).

In staafdiagrammen 4.1a, 4.1b, 8.1 en 8.2 worden de schoolcijfers (per categorie) weergegeven door de staven en zijn daarnaast de landelijke cijfers weergegeven met een vierkant en de voorspelde referentiewaarden met een diamant. Het middelpunt van het vierkant en de diamant geeft het cijfer voor het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde aan.

Trendfiguur

Trendfiguren geven een ontwikkeling weer voor een bepaalde uitkomstmaat over de afgelopen jaren. Hierbij wordt altijd een vergelijking gemaakt met de landelijke trend. Uw school kan hiermee vaststellen of ontwikkelingen in dezelfde richting als de landelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Het kan zo zijn dat voor uw school de trendlijn niet compleet is. Als u een relatief jonge school bent, onlangs gefuseerd bent of ontvlochten bent, kan het zo zijn dat cijfers over oudere jaren vaak niet beschikbaar zijn. In de titel onder de trendfiguren wordt aangegeven welke jaren in de trendfiguur besproken worden. Bij de meerderheid van de trendfiguren wordt gebruik gemaakt van het driejaarsgemiddelde. Bij figuren waarbij dit niet van toepassing is, wordt dit afzonderlijk aangegeven.

Alles-op-een-rij figuur

Bij sommige figuren wordt een blauw gebied op de achtergrond getoond. Dit gebied laat u de spreiding zien van alle scholen in Nederland en toont u hoe uw school is gepositioneerd in vergelijking met andere scholen in Nederland. Alle basisscholen waarvoor het percentage berekend kan worden staan in opeenvolgende rangorde. Helemaal links staat de school met de laagste waarde en helemaal rechts staat de school met de hoogste waarde. Onder de figuur ziet u op de X-as een 10 en 90 staan. Deze geven respectievelijk het 10de en 90ste percentiel aan. Het 10^{e} percentiel geeft aan dat

10% van de scholen onder een bepaalde waarde scoort (en 90% daarboven). En het 90ste percentiel geeft aan dat 90% van alle scholen onder een bepaalde waarde scoort (en 10% daarboven). In de figuur ziet u naast de plaats van uw eigen school ook het landelijk gemiddelde. Verder ziet u de voorspelde referentiewaarde. De waardes voor uw school, het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde dient u af te lezen op de verticale as.

Boomdiagram

In Figuur 2.1 wordt het schoolsucces van leerlingen binnen de basisschool weergegeven. Van alle leerlingen die instromen in groep 3 wordt de situatie na vijf jaar bekeken om te bepalen of de leerling is versneld, is blijven zitten, naar het speciaal onderwijs is gegaan, of onvertraagd het basisonderwijs heeft afgerond. Leerlingen die naar het private onderwijs of naar het buitenland zijn gegaan vallen onder de categorie 'overig'. Voor de berekening van de verschillende categorieën wordt de volgende volgorde aangehouden:

- Iedereen wordt in de categorie overig gezet.
- Allereerst worden de versnellers berekend.
- Daarna worden de zittenblijvers berekend.
- Vervolgens worden de verwijzingen naar het speciaal onderwijs berekend.
- Tot slot worden de leerlingen die onvertraagd binnen de eigen school het basisonderwijs afronden berekend.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat iedere berekening in deze lijst een eventuele eerdere berekening tenietdoet. Bijvoorbeeld: een leerling die is blijven zitten *en* naar het speciaal onderwijs is doorverwezen valt uiteindelijk in de groep 'naar speciaal onderwijs'.

Uitleg figuren BO-rapport 2026

Hieronder vindt u een uitgebreide beschrijving van alle verschillende figuren die u in het NCO BO-rapport van 2026 kunt vinden. In deze beschrijving zullen we de berekeningen laten zien, welke groepen leerlingen worden meegenomen in de berekening en welke jaren zijn meegenomen in de berekening van deze figuren.

Highlights – Uw leerlingen in het regulier basisonderwijs

In dit hoofdstuk worden twee figuren weergegeven als 'highlights' met betrekking tot uw leerlingen gedurende hun tijd op de basisschool. Er worden figuren weergegeven uit Hoofdstukken 2 en 4. Alle cijfers die in de highlights gepresenteerd worden, hebben betrekking op uw school; het zijn geen landelijke cijfers.

Figuur 0.1: Schoolloopbaan in het basisonderwijs (hoofdstuk 2)

Figuur 0.1 laat het succes van de leerlingen gedurende het basisonderwijs zien in een cirkeldiagram. Dit zijn de cijfers van uw school, dit zijn geen landelijke cijfers. Dit figuur komt overeen met Figuur 2.1 waar ook meer informatie over dit figuur gevonden kan worden. In de legenda van Figuur 0.1 staan ook de exacte percentages weergegeven, evenals in de bijlage met een overzicht van alle cijfers.

Figuur 0.2: Verdeling definitieve VO schooladviezen (hoofdstuk 4)

Figuur 0.2 laat de verdeling van de adviezen zien die zijn gegeven aan uw leerlingen. Dit zijn cijfers van uw school, dit zijn geen landelijke cijfers. De percentages in dit figuur komen overeen met Figuur 4.1b waar meer informatie over dit figuur gevonden kan worden.

Highlights – Uw leerlingen in het voortgezet onderwijs

In dit hoofdstuk worden drie figuren weergegeven als 'highlights' met betrekking tot uw oud-leerlingen gedurende hun tijd in het voortgezet onderwijs. Er worden figuren weergegeven uit Hoofdstukken 5, 6 en 7. Alle cijfers die in de highlights gepresenteerd worden hebben betrekking op uw school; het zijn geen landelijke cijfers.

Figuur 0.3: Niveau leerjaar 3 VO (hoofdstuk 5)

In Figuur 0.3 wordt het niveau in het voortgezet onderwijs na drie jaar weergegeven voor uw oud-leerlingen. Het niveau wordt uitgesplitst naar vmbo/pro, havo/vwo of anders/onbekend. De cijfers zijn van uw school, geen landelijke cijfers. In Figuur 5.1 vindt u meer informatie over de berekening van dit figuur.

Figuur 0.4: Leerlingen die onvertraagd hun diploma in het VO behalen (hoofdstuk 6)

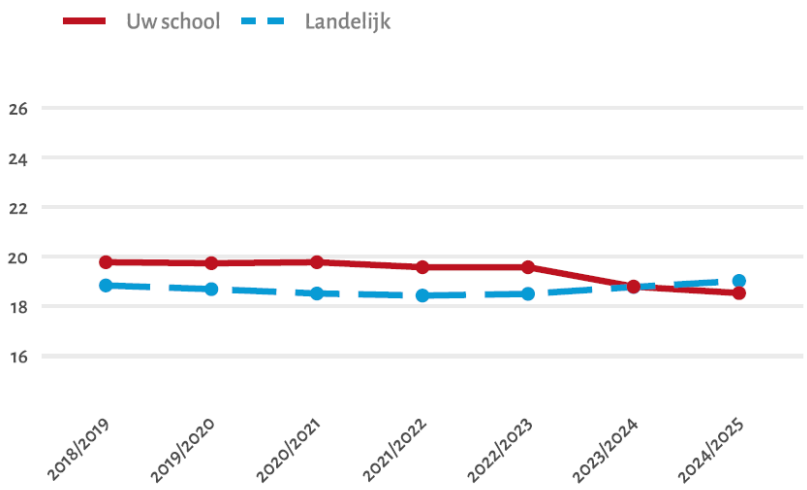
Figuur 0.4 laat het percentage leerlingen zien die na de basisschool zijn begonnen met een opleiding, en deze opleiding ook binnen de nominale studieduur hebben behaald. Dit is voor vmbo-opleidingen vier jaar, havo-opleidingen vijf jaar en vwo-opleidingen zes jaar. Dit percentage is van uw school, niet het landelijke cijfer. In Figuur 6.1 kunt u meer informatie vinden over dit figuur.

Figuur 0.5: Leerlingen onder, op of boven basisschooladvies in leerjaar 3 (hoofdstuk 7)

In Figuur 0.5 ziet u het percentage oud-leerlingen dat in het voortgezet onderwijs in leerjaar drie onder, op of boven het niveau van het gegeven basisschooladvies studeert. Dit figuur laat de percentages van uw school zien, niet de landelijke cijfers. In Figuur 7.1 vindt u meer informatie over dit figuur.

Hoofdstuk 1 – Leerlingenpopulatie

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar enkele indicatoren van uw leerlingenpopulatie, namelijk leerling-leraarratio, onderwijsachterstandenindicator en herkomst. De voorspelde referentiewaarde van uw school, die in de rest van de rapportage wordt gebruikt, wordt onder andere gebaseerd op de leerling-leraarratio en de herkomst. Des te meer uw school afwijkt van het landelijk gemiddelde in deze figuren, des te belangrijker de referentiewaarde is voor uw school om een eerlijke vergelijking te kunnen maken.

Figuur 1.1

Onderwerp

Aantal leerlingen per (voltijds-)leerkracht op instellingsniveau

Populatie

Schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025

Omschrijving

Trendfiguur 1.1 toont de leerling-leraarratio van de instelling waartoe uw school behoort. De figuur toont een ononderbroken rode lijn met cijfers voor uw school over de tijd en een blauwe stippellijn met het landelijk gemiddelde over de tijd.

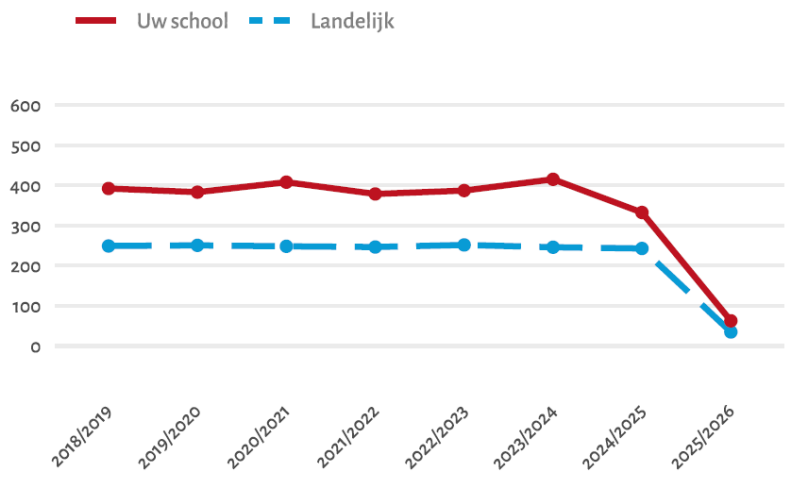
Technische toelichting

In tegenstelling tot de andere figuren in het rapport worden deze cijfers niet gebaseerd op schoolniveau (brin-vestiging), maar op instellingsniveau (brin).

De leerling-leraarratio is openbare informatie, beschikbaar bij DUO. De ratio wordt door DUO berekend door het totaal aantal leerlingen dat binnen een schooljaar aan de instelling staat ingeschreven in groep 1 t/m groep 8 te delen door de opsomming van het aantal FTE dat al het

onderwijzend personeel op de instelling werkt. Zo is de leerling-leraarratio in feite het aantal leerlingen per fulltime leerkracht.

Om eventuele fluctuaties te voorkomen, is ieder punt in de trend gebaseerd op een gemiddelde van drie schooljaren. Zo is het percentage in het schooljaar 2018/2019 gebaseerd op een gemiddelde van de schooljaren 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020.

Figuur 1.2

Onderwerp

Onderwijsachterstandenindicator op schoolniveau

Populatie

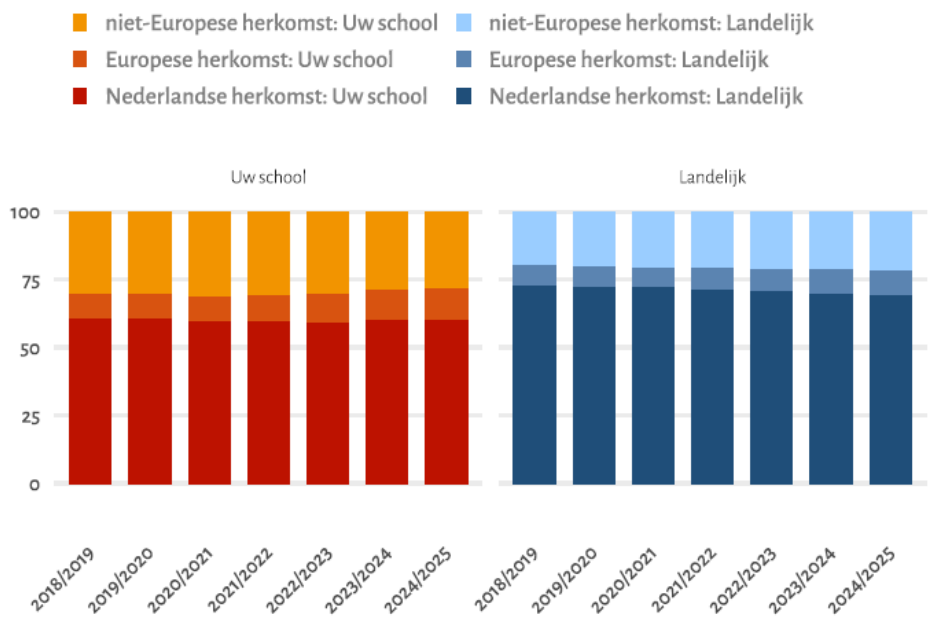
Schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026

Omschrijving

Trendfiguur 1.2 toont de achterstandenindicator van uw school. De figuur toont een rode ononderbroken lijn met waardes voor uw school over de tijd en een blauwe stippellijn met landelijke waardes over de tijd.

Technische toelichting

Deze indicator is door het CBS berekend en is een maat voor het risico op onderwijsachterstanden, waarbij een achterstand wordt gezien als een slechtere prestatie dan zou kunnen worden gehaald in gunstigere situaties. Vanaf schooljaar 2021/2022 is de peildatum voor de berekening verschoven van 1 oktober JJJJ naar 1 februari JJJJ+1. Het kan dus zijn dat er tussen 1 oktober JJJJ en 1 februari JJJJ+1 leerlingen bijkomen of weggaan, wat kan resulteren in een verandering in de onderwijsachterstandenindicator.

Figuur 1.3

Onderwerp

Percentage leerlingen naar herkomst op schoolniveau

Populatie

Schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025

Omschrijving

In Figuur 1.3 wordt de herkomst van uw leerlingen getoond. Dit staafdiagram toont rode staven aan de linkerkant met de percentages voor uw school en blauwe staven aan de rechterkant met het landelijk gemiddelde. We maken onderscheid in drie verschillende herkomsten: leerlingen met een Nederlandse herkomst, leerlingen met een Europese herkomst (exclusief Nederland) en leerlingen met een niet-Europese herkomst. De figuur toont een staafdiagram met cijfers per jaar voor uw school en het landelijk gemiddelde. De figuur toont per jaar een staaf die optelt tot 100% waarin de percentages leerlingen uit de drie herkomstgroeperingen cumulatief worden opgeteld. Indien uw school geen of weinig leerlingen heeft uit een bepaalde herkomstgroepering, dan zal dit percentage niet getoond mogen worden vanwege privacyrichtlijnen. Het kan dan zijn dat het totale percentage niet tot 100% optelt.

Technische toelichting

Voor de categorisering van herkomst wordt de indeling van het CBS gehanteerd. Voor leerlingen met een Nederlandse herkomst geldt dat de leerling zelf en beide ouders in Nederland zijn geboren. Een herkomst buiten Nederland heeft betrekking op eerste- of tweedegeneratie migranten. Eerstegeneratie migranten zijn zelf in het buitenland geboren en tweedegeneratie migranten hebben minimaal één

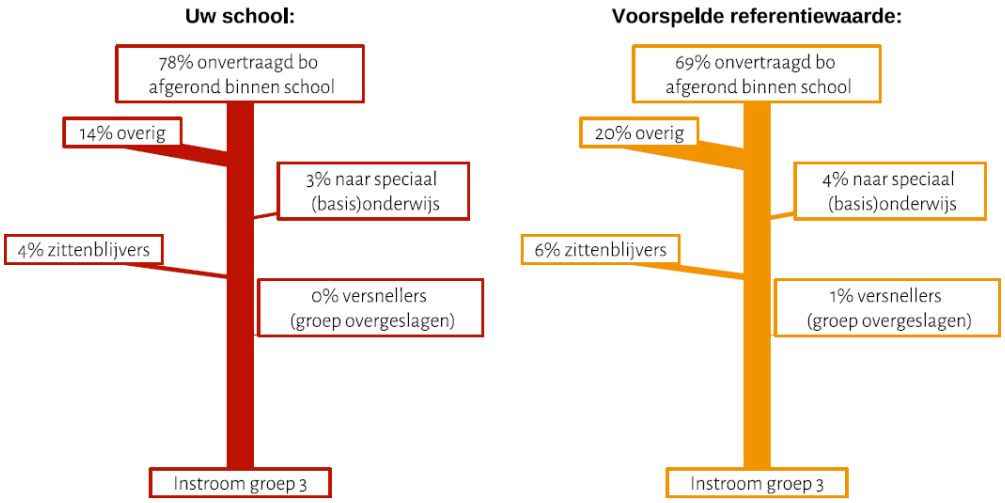
ouder die in het buitenland is geboren. Onder leerlingen met een herkomst binnen Europa vallen alle Europese landen, inclusief Rusland, maar niet Nederland, Turkije, Armenië en Georgië. Alle overige landen, inclusief Turkije, Armenië en Georgië, worden ingedeeld als een herkomst buiten Europa. Indien de leerling een ander niet-Nederlands geboorteland heeft dan (een van) de ouders, wordt uitgegaan van het geboorteland van de leerling.

Het percentage per herkomstcategorie en per jaar in de figuur is berekend als het aantal leerlingen in die categorie gedeeld door het totaal aantal leerlingen met een bekende herkomst, binnen de bijbehorende driejaarsperiode. Leerlingen van wie de herkomst niet bekend is, vallen buiten deze noemer en tellen dus niet mee bij het bepalen van de percentages.

Missende waarden in de figuur kunnen betekenen dat u te weinig leerlingen (1, 2, 3 of 4) in het specifieke jaar op uw school heeft met een bepaalde herkomst, of dat er geen gegevens beschikbaar zijn over uw leerlingen. Om eventuele fluctuaties te voorkomen, is ieder punt in de trend gebaseerd op een gemiddelde van drie schooljaren. Zo is het percentage in het schooljaar 2024/2025 gebaseerd op een gemiddelde van de schooljaren 2023/2024, 2024/2025 en 2025/2026. De populatie waarop het gemiddelde is gebaseerd, bestaat uit leerlingen van groepen 3 t/m 8 uit de betreffende schooljaren.

Hoofdstuk 2 – Schoolloopbaan

In Hoofdstuk 2 wordt er gekeken naar de schoolloopbaan van uw leerlingen gedurende hun tijd op de basisschool. Er wordt gekeken naar leerlingen die nominaal de basisschool doorlopen, leerlingen die zijn blijven zitten, en leerlingen die het regulier onderwijs verlaten hebben.

Figuur 2.1

Onderwerp

Schoolloopbaan in het basisonderwijs vanaf groep 3

Populatie

Instroomcohorten 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020

Omschrijving

Figuur 2.1 geeft de schoolloopbaan van uw leerlingen *binnen uw school* weer. De figuur toont een boomdiagram voor uw school en voor de voorspelde referentiewaarde met de hieronder beschreven uitkomsten van instromers in groep 3. De instroomcohorten zijn leerlingen die voor de eerste keer in een bepaald jaar in groep 3 instromen.

Technische toelichting

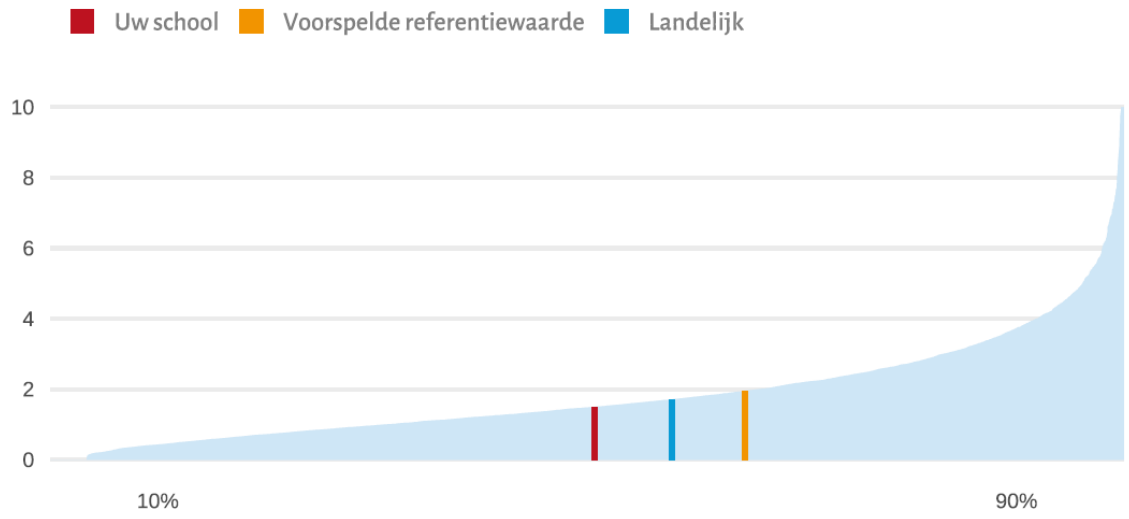
Voor elke school wordt, over de drie instroomcohorten, per categorie het percentage leerlingen berekend dat in die categorie is terechtgekomen. Omdat leerlingen in theorie in meerdere categorieën terecht kunnen komen, is bij het berekenen van de percentages de volgende volgorde aangehouden. De latere categorieën overschrijven eerdere plaatsingen in een categorie.

1. Iedereen wordt in de categorie overig gezet.
2. Allereerst worden de versnellers berekend.

3. Daarna worden de zittenblijvers berekend.
4. Vervolgens worden de verwijzingen naar het speciaal onderwijs gecalculeerd.
5. Tot slot worden de leerlingen die onvertraagd het basisonderwijs doorlopen hebben binnen de eigen school berekend.

Dit betekent dat een leerling die eerst blijft zitten en daarna naar het speciaal onderwijs wordt verwezen in de categorie ‘speciaal onderwijs’ terecht komt. Een leerling die op een andere school onvertraagd de basisschool afrondt, komt in de categorie ‘overig’ terecht. Hetzelfde geldt voor leerlingen die naar het buitenland of naar een private school gaan.

Voor het laatste instroomcohort is nog geen definitieve einddatum bekend, omdat deze leerlingen mogelijk nog niet klaar zijn met de basisschool. Leerlingen die nog niet zijn uitgestroomd maar wel alle tussenliggende jaren op school stonden ingeschreven worden voorlopig als zittenblijver geteld.

Figuur 2.2

Onderwerp

Percentage zittenblijvers van groep 3 tot en met groep 8

Populatie

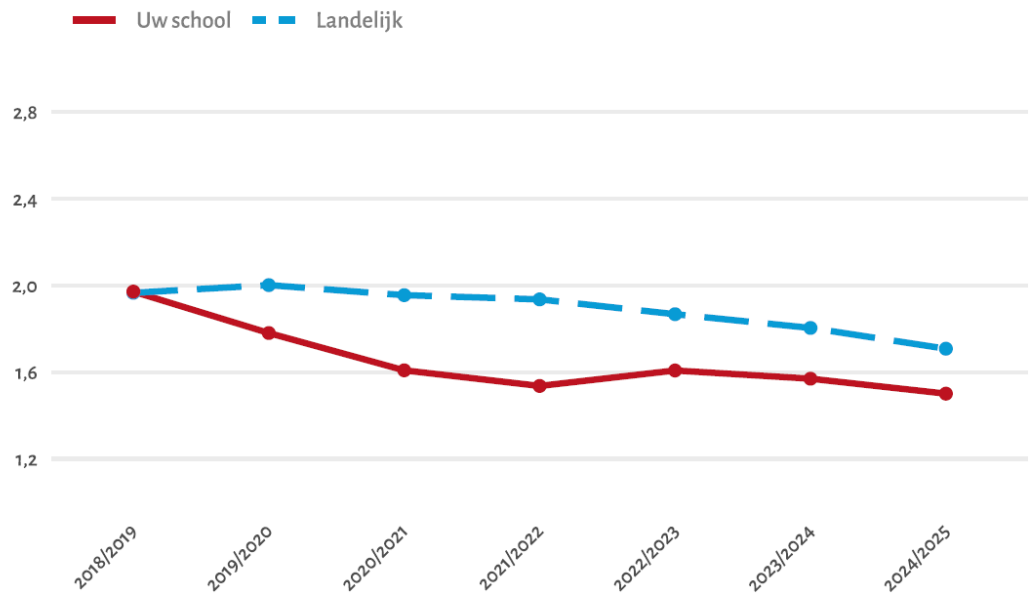
Schooljaren 2023/2024, 2024/2025 en 2025/2026

Omschrijving

Het percentage zittenblijvers wordt weergegeven in Figuur 2.2. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van *alle* scholen weergeeft. Hierbij zijn de schoolwaardes gerangschikt naar grootte: de scholen met de laagste waardes staan aan de linkerkant van het lichtblauwe vlak en de scholen met de hoogste waardes aan de rechterkant. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

Zittenblijvers zijn leerlingen die in een schooljaar (t) in dezelfde groep zitten als in het schooljaar daarvoor (t-1). Een leerling die in 2018/2019 is aangemerkt als zittenblijver heeft dus in 2017/2018 hetzelfde leerjaar doorlopen als in 2018/2019. Dit percentage zittenblijven is alleen berekend voor leerlingen in de groepen 3 t/m 8. Het gemiddelde is gebaseerd op het gemiddelde percentage van drie schooljaren. Voor een betere leesbaarheid van het figuur, worden percentages boven 10 procent getoond als 10 procent. Als dit voor uw school het geval is, kunt u in de tekst onder het figuur of in de bijlage wel uw echte schoolcijfer vinden.

Figuur 2.3

Onderwerp

De ontwikkeling van het percentage zittenblijvers per schooljaar, groep 3 tot en met 8

Populatie

Schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025

Omschrijving

In Figuur 2.3 wordt een trendfiguur weergegeven van het percentage zittenblijvers om een langere historie te laten zien van de ontwikkeling van zittenblijvers op uw school. De figuur toont een rode ononderbroken lijn met waardes voor uw school over de tijd en een blauwe stippellijn met landelijke waardes over de tijd.

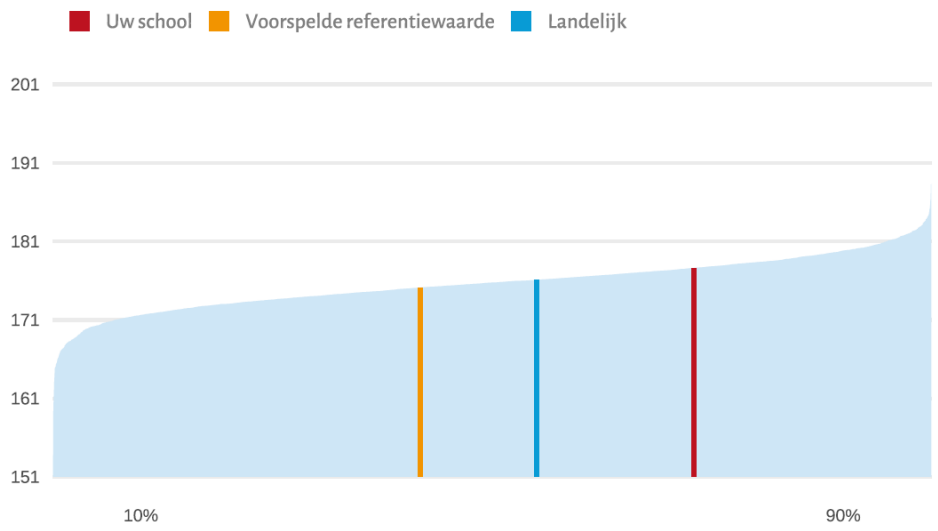
Technische toelichting

Hierbij wordt het percentage op dezelfde manier berekend als in Figuur 2.2. Zittenblijvers zijn leerlingen die in een schooljaar (t) in dezelfde groep zitten als in het schooljaar daarvoor (t-1). Een leerling die in 2018/2019 is aangemerkt als zittenblijver heeft dus in 2017/2018 hetzelfde leerjaar doorlopen als in 2018/2019. Dit percentage zittenblijven is alleen berekend voor leerlingen in de groepen 3 t/m 8.

Om eventuele fluctuaties te voorkomen, is ieder punt in de trend gebaseerd op een gemiddelde van drie schooljaren. Zo is het percentage in het schooljaar 2024/2025 gebaseerd op een gemiddelde van de schooljaren 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026. De populatie waarop het gemiddelde is gebaseerd, bestaat uit leerlingen van groepen 3 t/m 8 uit de betreffende schooljaren.

Hoofdstuk 3 – Doorstroomtoets

Hoofdstuk 3 laat informatie zien wat betreft de doorstroomtoets die uw leerlingen in groep 8 gemaakt hebben. Omdat in het schooljaar 2023/2024 landelijk de overstap is gemaakt van de eindtoets naar de doorstroomtoets, tonen we in de NCO-rapporten van 2026 in dit hoofdstuk alleen gegevens over de schooljaren 2023/2024 en 2024/2025.

Figuur 3.1

Onderwerp

Gemiddelde score op de doorstroomtoets op uw school

Populatie

Schooljaren 2023/2024 en 2024/2025

Omschrijving

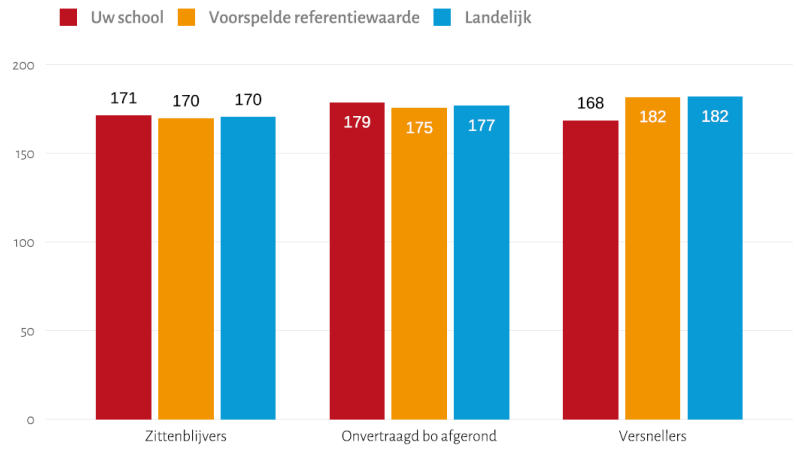
In Figuur 3.1 wordt gekeken naar de gemiddelde doorstroomtoetsscores van leerlingen op uw school. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft, en de figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

Aangezien basisscholen in Nederland de mogelijkheid hebben om zelf de aanbieder van de doorstroomtoets te kiezen, worden in dit figuur de scores van scholen weergegeven die dezelfde doorstroomtoets afnamen als uw school. Daarnaast gelden de volgende beslisregels:

- Enkel de leerlingen in groep 8 worden meegenomen in de berekening.
- Enkel de doorstroomtoetsscores van de Leerling in Beeld (voorheen Centrale Eindtoets of Citotoets), IEP, Route8, DIA, AMN en DOE doorstroomtoetsen worden meegenomen.
- Leerlingen met doorstroomtoetsscores in het register die buiten de score-interval liggen, worden niet meegenomen.
- De gemiddelde doorstroomtoetsscore is gebaseerd op één schooljaar. Omdat de doorstroomtoets dusdanig anders is dan de voormalige eindtoets, is het niet logisch om een driejaarsgemiddelde van de verschillende toetsen te nemen.
- Indien binnen een school en schooljaar meerdere soorten toetsen zijn afgenomen, wordt de toets meegenomen die onder de grootste groep leerlingen is afgenomen.
- Het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde zijn berekend voor dezelfde soort eindtoets als die van de betreffende school.

De gemiddelde schoolscore wordt berekend op basis van de beschikbare toetsscores van leerlingen. De scores worden per toetsaanbieder en per schooljaar samengebracht. Vervolgens wordt per toetsaanbieder en per schooljaar het gemiddelde van deze scores berekend.

Figuur 3.2

Onderwerp

Gemiddelde score op de doorstroomtoets op uw school voor zittenblijvers, onvertraagden en versnellers

Populatie

Schooljaren 2023/2024 en 2024/2025

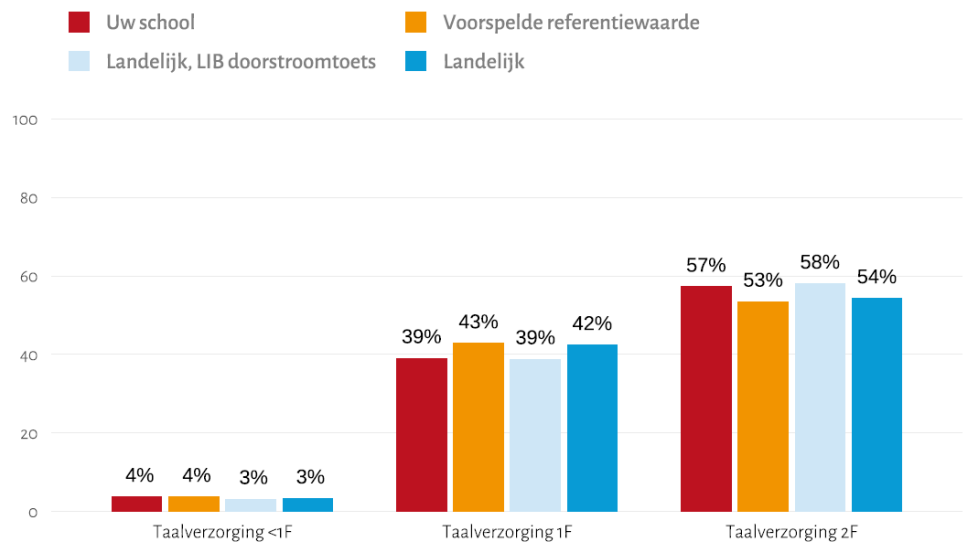
Omschrijving

In Figuur 3.2 zijn de gemiddelde scores op de doorstroomtoets weergegeven voor drie groepen leerlingen: zittenblijvers, onvertraagden en versnellers. De figuur toont een staafdiagram met scores voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde, met een staaf voor elke groep leerlingen.

Technische toelichting

Aangezien basisscholen in Nederland de mogelijkheid hebben om zelf de aanbieder van de doorstroomtoets te kiezen, worden in dit figuur de scores van scholen weergegeven die dezelfde doorstroomtoets afnamen als uw school.

Alleen leerlingen in groep 8 en alleen geldige scores op de doorstroomtoetsen Route8, IEP, DIA, AMN, Leerling in Beeld (LIB) en DOE worden meegenomen in de berekening. Voor iedere groep leerlingen wordt per toetsaanbieder het gemiddelde van de beschikbare toetsscores berekend. Het gemiddelde wordt berekend door de geldige toetsscores van de leerlingen binnen een groep bij elkaar op te tellen en te delen door het aantal leerlingen met een geldige score. Ontbrekende toetsscores worden niet meegenomen in de berekening van het gemiddelde. Verder worden de berekeningen afzonderlijk uitgevoerd voor de schooljaren. Het landelijk gemiddelde dat wordt weergegeven, sluit aan bij de toetsaanbieder die bij uw school van toepassing is.

Figuur 3.3a, 3.3b en 3.3c

Onderwerp

Referentieniveaus taalverzorging/leesvaardigheid/rekenen

Populatie

Schooljaren 2023/2024 en 2024/2025

Omschrijving

De figuren 3.3a, 3.3b en 3.3c geven de percentages weer van uw leerlingen per referentieniveau voor taalverzorging (Figuur 3.3a), leesvaardigheid (Figuur 3.3b) en rekenen (Figuur 3.3c). De figuren tonen staafdiagrammen met cijfers voor uw school, de voorspelde referentiewaarde, het landelijk gemiddelde met dezelfde toetsaanbieder als uw school en het algemene landelijk gemiddelde voor de verschillende referentieniveaus. Voor taalverzorging en leesvaardigheid gaat het om de referentieniveaus <1F, 1F en 2F; voor rekenen om <1F, 1F en 1S.

Technische toelichting

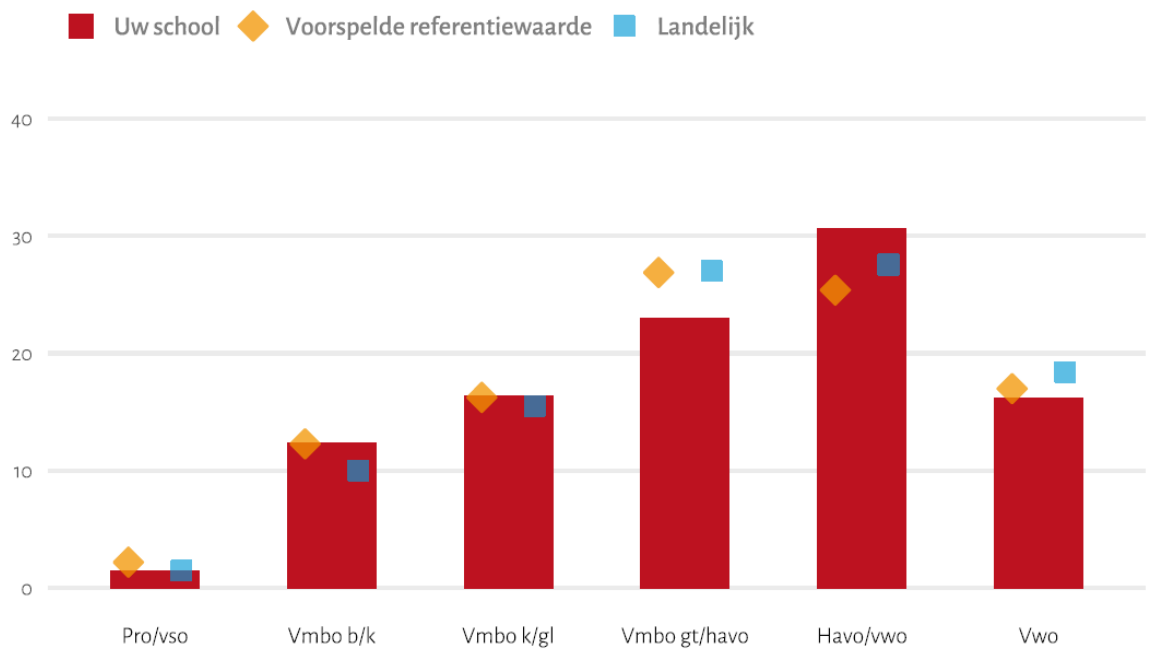
De referentieniveaus zijn afkomstig uit de brondata en horen bij de doorstroomtoets die de leerling heeft gemaakt (bijvoorbeeld Route8, IEP, DIA, AMN, DOE of LIB). Leerlingen die naar het speciaal onderwijs gaan, een ontheffing hebben, niet hebben deelgenomen aan de toets of een andere toets dan de genoemde toetsen hebben gemaakt, worden niet meegenomen. Er wordt niet per apart schooljaar gekeken, maar de leerlingen uit de schooljaren worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend.

Voor elk referentieniveau wordt bepaald welk percentage van de leerlingen dat niveau heeft behaald. Dit percentage wordt per referentieniveau berekend door het aantal leerlingen die een dat

referentieniveau hebben behaald te delen door het totaal aantal leerlingen waarvoor een referentieniveau is berekend. Voor uw school wordt het percentage berekend binnen de leerlingen van de eigen school. Voor het landelijk gemiddelde met dezelfde toetsaanbieder als uw school wordt het percentage berekend over alleen de leerlingen in Nederland die dezelfde doorstroomtoets hebben gemaakt als uw school. Zo kan een school die bijvoorbeeld de AMN-toets gebruikt, zichzelf vergelijken met andere scholen die ook de AMN-toets gebruiken. Voor het algemene landelijk gemiddelde wordt het percentage berekend over alle leerlingen in Nederland die een doorstroomtoets hebben gemaakt, ongeacht welke toets zij hebben gemaakt.

Hoofdstuk 4 – Schooladviezen

Hoofdstuk 4 bespreekt alles rondom de schooladviezen en de toetsadviezen die zijn gegeven aan uw leerlingen in groep 8. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de verdeling van de adviezen en de verhouding van de schooladviezen ten opzichte van de toetsadviezen, ook wordt er gekeken naar herziene adviezen. In dit rapport kijken we doorgaans naar het definitieve advies, behalve voor figuren 4.1a, 4.2 en 4.3, omdat we hier expliciet ingaan op het voorlopige advies. Daarnaast wordt in figuren 4.4, 4.5, 8.1 en 8.2 ingegaan op de *herziene* adviezen op uw school.

Figuur 4.1a en 4.1b

Populatie

Schooljaren 2022/2023, 2023/2024 en 2024/2025

Omschrijving

De verdeling van de basisschooladviezen die leerlingen hebben gekregen in groep 8 staat in Figuur 4.1. Paneel 4.1a toont de verdeling van de voorlopige adviezen (voordat een eventuele herziening heeft plaatsgevonden) en paneel 4.1b toont de definitieve adviezen (nadat het advies eventueel is herzien). De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school naar basisschooladvies in verticale staven voor de categorieën pro/vso, vmbo b/k, vmbo k/gl, vmbo gt/havo, havo/vwo en vwo. Daaroverheen liggen horizontale staafjes voor de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde. De percentages van de gegeven adviezen zijn gebaseerd op drie schooljaren.

Technische toelichting

De in Figuur 4.1 weergegeven adviezen zijn ingedeeld volgens de volgende beslisregels:

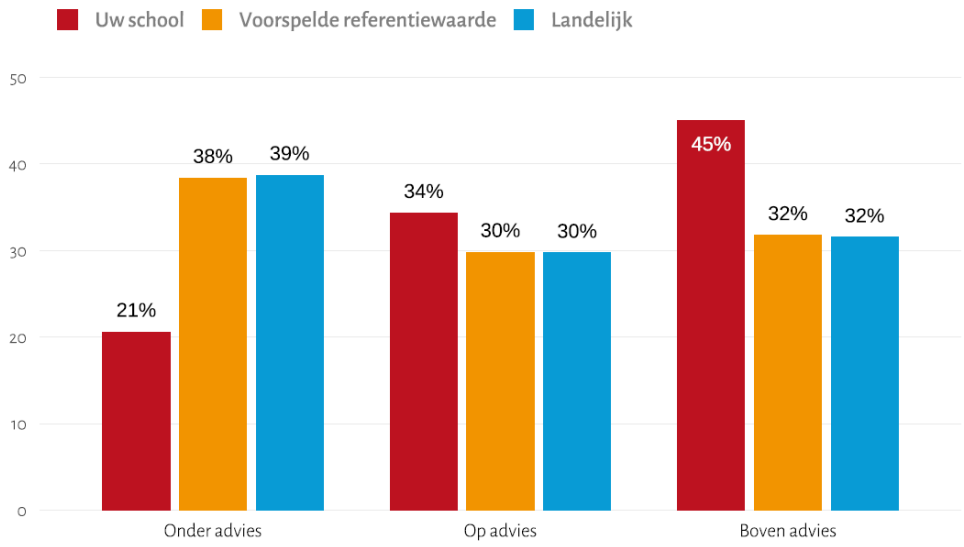
- De vmbo gemengde en theoretische leerwegen worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De adviezen zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan twee onderwijssoorten. Adviezen zoals vmbo beroepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende als 'overig' bestempeld.
- Om Figuur 4.1 wat overzichtelijker te houden, hebben wij de basisschooladviezen samengevoegd; deze ziet u staan aan de onderkant van Figuur 4.1. Deze samenvoeging kunt u bekijken in Tabel 2. Aan de linkerkant van deze tabel ziet u de oorspronkelijk gegeven adviezen, aan de rechterkant de adviezen zoals gepresenteerd in Figuur 4.1.

Figuur 4.1a en 4.1b worden op dezelfde manier berekend. Het enige verschil is welk advies als uitgangspunt wordt genomen, namelijk het voorlopige advies voor 4.1a en het definitieve advies voor 4.1b. Voor leerlingen bij wie het advies niet is herzien, zijn het voorlopige en definitieve advies aan elkaar gelijk en komen zij figuren in dezelfde categorie terecht.

De leerlingen uit de drie schooljaren worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Voor elk van de zes adviescategorieën wordt bepaald welk percentage van de leerlingen dat advies heeft gekregen. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen die een bepaald advies hebben gekregen te delen door het totaal aantal leerlingen waarvoor een bruikbaar advies bekend is.

Tabel 2. Omzetting van basisschooladviezen naar adviezen zoals weergegeven in Figuur 4.1

Oorspronkelijk advies	**Advies zoals weergegeven in Figuur 4.1**
Voortgezet speciaal onderwijs	Pro/vso
Praktijkonderwijs	Pro/vso
Vmbo bl	Vmbo b/k
Vmbo bl t/m vmbo kl	Vmbo b/k
Vmbo kl	Vmbo k/gl
Vmbo kl t/m vmbo gl	Vmbo k/gl
Vmbo kl t/m vmbo tl	Vmbo k/gl
Vmbo gl	Vmbo gl tl/havo
Vmbo gl t/m vmbo tl	Vmbo gl tl/havo
Vmbo gl t/m havo	Vmbo gl tl/havo
Vmbo tl	Vmbo gl tl/havo
Vmbo tl t/m havo	Vmbo gl tl/havo
Havo	Havo/vwo
Havo/vwo	Havo/vwo
Vwo	Vwo

Figuur 4.2

Onderwerp

Percentage leerlingen met toetsadvies onder, op en boven het voorlopig schooladvies

Populatie

Schooljaren 2022/2023, 2023/2024 en 2024/2025

Omschrijving

In Figuur 4.2 wordt het percentage leerlingen gepresenteerd met een eind- of doorstroomtoetsscore behorend bij een advies dat onder, op of boven het voorlopige basisschooladvies ligt. De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

Voor deze figuur zijn eerst de behaalde toetsscores omgezet naar adviescategorieën, die volgens de toetsaanbieders Cito/LIB, IEP, Route8, DIA, AMN, en DOE horen bij een bepaalde toetsscore. Voor alle eind- en doorstroomtoetsen geldt dat de toetsscores en de bijbehorende adviezen zijn ontdubbeld; een bepaalde toetsscore behoort dus slechts tot één toetsadvies. Omdat het scorebereik per toetsaanbieder van jaar op jaar kan wijzigen, is deze omzetting voor elk van de drie schooljaren apart vastgelegd in de Tabellen 3.1, 3.2 en 3.3.

Tabel 3.1. Toetsadviezen behorende bij eindtoetsscores voor de verschillende eindtoetsen in het schooljaar 2022/2023.

IEP	Route 8	AMN	DIA	Centrale eindtoets
50-51: pro/vmbo bb	100-112: pro/vmbo bb	301-312: pro/vmbo bb	321-335: pro/vmbo bb	501-510: pro/vmbo bb
52-68: vmbo bb/kb	113-161: vmbo bb/kb	313-356: vmbo bb/kb	336-350: vmbo bb/kb	511-524: vmbo bb/kb
69-76: vmbo kb/gl/tl	162-188: vmbo kb/gl/tl	357-395: vmbo kb/gl/tl	351-357: vmbo kb/gl/tl	525-532: vmbo kb/gl/tl
77-84: vmbo gl/tl/havo	189-214: vmbo gl/tl/havo	396-442: vmbo gl/tl/havo	358-365: vmbo gl/tl/havo	533-539: vmbo gl/tl/havo
85-91: havo/vwo	215-238: havo/vwo	443-475: havo/vwo	366-371: havo/vwo	540-544: havo/vwo
92-100: vwo	239-300: vwo	476-500: vwo	372-390: vwo	545-550: vwo

Tabel 3.2. Toetsadviezen behorende bij doorstroomtoetsscores voor de verschillende doorstroomtoetsen in het schooljaar 2023/2024.

IEP	Route 8	AMN	DIA	Leerling in Beeld (LIB)	DOE
50-51: pro/vmbo bb	100-116: pro/vmbo bb	301-319: pro/vmbo bb	321-335: pro/vmbo bb	151-156: pro/vmbo bb	200-226: pro/vmbo bb
52-68: vmbo bb/kb	117-166: vmbo bb/kb	320-370: vmbo bb/kb	336-349: vmbo bb/kb	157-165: vmbo bb/kb	227-267: vmbo bb/kb
69-76: vmbo kb/gl/tl	167-197: vmbo kb/gl/tl	371-417: vmbo kb/gl/tl	350-357: vmbo kb/gl/tl	166-171: vmbo kb/gl/tl	268-292: vmbo kb/gl/tl
77-84: vmbo gl/tl/havo	198-229: vmbo gl/tl/havo	418-466: vmbo gl/tl/havo	358-366: vmbo gl/tl/havo	172-178: vmbo gl/tl/havo	293-318: vmbo gl/tl/havo
85-91: havo/vwo	230-259: havo/vwo	467-492: havo/vwo	367-375: havo/vwo	179-183: havo/vwo	319-341: havo/vwo
92-100: vwo	260-300: vwo	493-500: vwo	376-390: vwo	184-200: vwo	342-400: vwo

Tabel 3.3. Toetsadviezen behorende bij doorstroomtoetsscores voor de verschillende doorstroomtoetsen in het schooljaar 2024/2025.

IEP	Route 8	AMN	DIA	Leerling in Beeld (LIB)	DOE
50-51: pro/vmbo bb	100-116: pro/vmbo bb	301-320: pro/vmbo bb	321-335: pro/vmbo bb	151-154: pro/vmbo bb	200-226: pro/vmbo bb
52-68: vmbo bb/kb	117-166: vmbo bb/kb	321-369: vmbo bb/kb	336-349: vmbo bb/kb	155-165: vmbo bb/kb	227-267: vmbo bb/kb
69-76: vmbo kb/gl/tl	167-197: vmbo kb/gl/tl	370-412: vmbo kb/gl/tl	350-357: vmbo kb/gl/tl	166-172: vmbo kb/gl/tl	268-292: vmbo kb/gl/tl
77-84: vmbo gl/tl/havo	198-229: vmbo gl/tl/havo	413-462: vmbo gl/tl/havo	358-366: vmbo gl/tl/havo	173-179: vmbo gl/tl/havo	293-318: vmbo gl/tl/havo
85-91: havo/vwo	230-259: havo/vwo	463-491: havo/vwo	367-375: havo/vwo	180-185: havo/vwo	319-341: havo/vwo
92-100: vwo	260-300: vwo	492-500: vwo	376-390: vwo	186-200: vwo	342-400: vwo

Vervolgens zijn deze toetsadviezen naast het basisschooladvies gezet. Het basisschooladvies is met behulp van de volgende beslisregels gecategoriseerd:

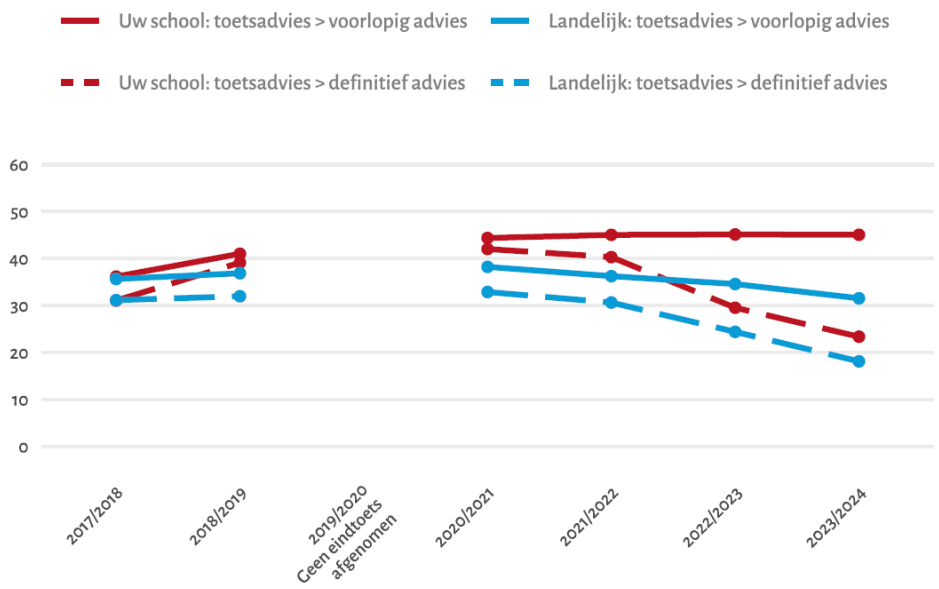
- De vmbo gemengde en theoretische leerwegen worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De adviezen zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan twee onderwijssoorten. Adviezen zoals vmbo beroepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende buiten beschouwing gelaten.
- Bij dubbele adviezen zoals een havo/vwo-advies, nemen we het laagste advies, in dit geval havo.

Aan de hand Tabel 4, die gebaseerd is op de conversietabel van het ministerie van OCW, wordt vervolgens per leerling bepaald of het toetsadvies onder, op of boven het basisschooladvies ligt. Is het toetsadvies hoger dan het schooladvies, dan valt de leerling in de categorie 'toets boven schooladvies'. Zijn beide adviezen gelijk, dan valt de leerling in de categorie 'toets gelijk aan schooladvies', in de figuur weergegeven als 'op advies'. Is het toetsadvies lager dan het schooladvies, dan valt de leerling in de categorie 'toets onder schooladvies'.

De leerlingen uit de drie schooljaren worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Voor elk van de drie categorieën, onder, op en boven advies, wordt bepaald welk percentage van de leerlingen daarin valt. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen in een bepaalde categorie te delen door het totaal aantal leerlingen waarvoor zowel een toetsadvies als een bruikbaar basisschooladvies bekend is

Tabel 4. Toetsadvies omzetting in hoger, gelijk aan of lager ten opzichte van basisschooladvies

Basisschooladvies volgens OCW beslisregels	**Toetsadvies onder schooladvies**	**Toetsadvies gelijk aan schooladvies**	**Toetsadvies boven schooladvies**
Pro	Niet mogelijk	Pro	Vmbo bb of hoger
Vmbo bb	Pro	Vmbo bb	Vmbo bb/kb of hoger
Vmbo bb/kb	Pro of vmbo bb	Vmbo bb/kb	Vmbo kb of hoger
Vmbo kb	Vmbo bb/kb of lager	Vmbo kb	Vmbo kb/gl/tl of hoger
Vmbo kb/gl/tl	Vmbo kb of lager	Vmbo kb/gl/tl	Vmbo gl/tl of hoger
Vmbo gl/tl	Vmbo kb/gl/tl of lager	Vmbo gl/tl	Vmbo gl/tl/havo of hoger
Vmbo gl/tl/havo	Vmbo gl/tl of lager	Vmbo gl/tl/havo	Havo of hoger
Havo	Vmbo gl/tl/havo of lager	Havo	Havo/vwo of vwo
Havo/vwo	Havo of lager	Havo/vwo	Vwo
Vwo	Havo/vwo of lager	Vwo	Niet mogelijk

Figuur 4.3

Onderwerp

Percentage leerlingen met toetsadvies boven voorlopig en definitief schooladvies per schooljaar

Populatie

Schooljaren 2017/2018 t/m 2023/2024

Omschrijving

In Figuur 4.3 wordt een trendlijn over de tijd van alle leerlingen in groep 8 die een toetsscore hebben gehaald die hoger ligt dan het initieel gegeven basisschooladvies alsook het definitieve basisschooladvies gepresenteerd. De figuur toont twee soorten rode lijnen voor uw school en twee soorten blauwe lijnen voor het landelijk gemiddelde. Een doorgetrokken lijn staat voor een toetsadvies dat hoger is dan het voorlopig advies en een onderbroken lijn geeft een toetsadvies aan dat hoger ligt dan het definitieve advies.

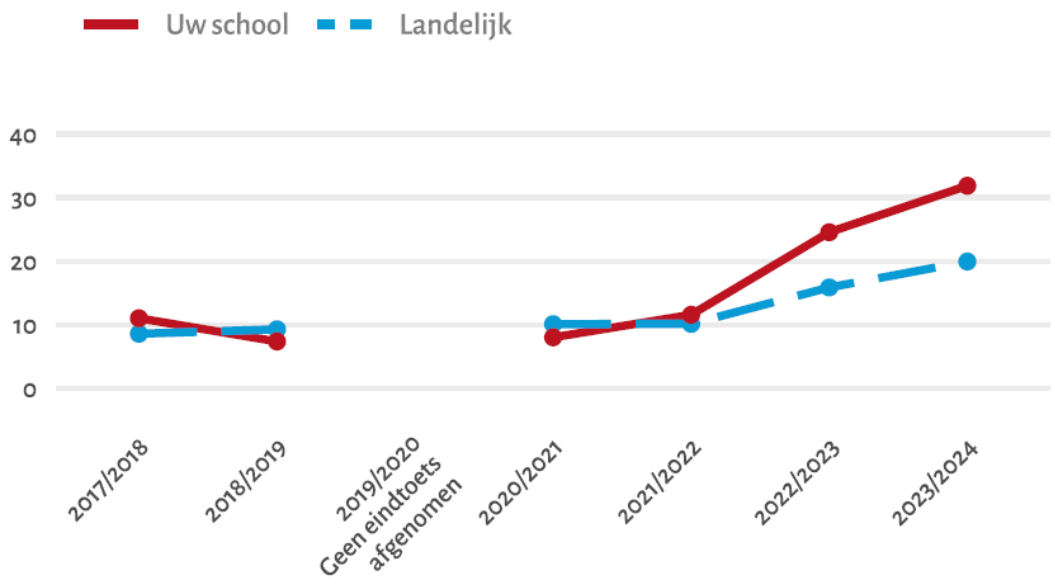
Technische toelichting

Figuur 4.3 betreft de leerlingen die corresponderen met Figuur 4.2 categorie ‘Boven advies’. De bepaling wanneer een leerling 'boven advies' zit, wordt gebaseerd op de beslisregels die omschreven staan bij Figuur 4.2 en Tabel 4, en dit wordt apart bepaald voor het voorlopige en het definitieve schooladvies.

Om eventuele fluctuaties te voorkomen, is ieder punt in de trend gebaseerd op een gemiddelde van drie schooljaren. Zo is het percentage in het schooljaar 2018/2019 gebaseerd op een gemiddelde van de schooljaren 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020.

In schooljaar 2019/2020 zijn er geen eindtoetsen afgenomen wegens covid-19. Voor de jaren rondom het covid-jaar 2019/2020 wordt wel het driejaarsgemiddelde gebruikt, maar het covid-jaar wordt daarbij overgeslagen. Zo is het percentage in schooljaar 2020/2021 gebaseerd op de schooljaren 2018/2019, 2020/2021 en 2021/2022. Voor het covid-jaar zelf wordt geen punt getoond in de figuur.

Voor elk punt in de trend wordt vervolgens hetzelfde percentage berekend. Binnen de leerlingen van de betreffende driejaarsperiode wordt het aantal leerlingen die een toetsadvies boven hun schooladvies hebben gekregen gedeeld door het totaal aantal leerlingen in diezelfde periode waarvoor zowel een toetsadvies als een bruikbaar schooladvies bekend is.

Figuur 4.4

Onderwerp

Percentage leerlingen met een herziend advies per schooljaar

Populatie

Schooljaren 2017/2018 t/m 2023/2024

Omschrijving

In Figuur 4.4 wordt gekeken naar het percentage leerlingen dat een herziend advies heeft gekregen in groep 8 op uw school over de tijd heen. De figuur toont een rode ononderbroken rode lijn met waardes voor uw school over de tijd en een blauwe stippellijn met landelijke waardes over de tijd.

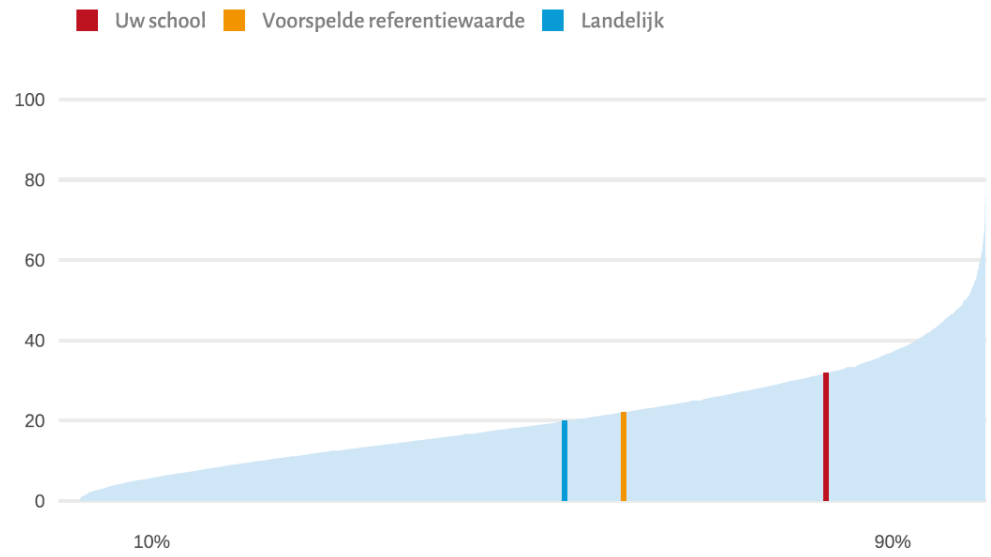
Technische toelichting

Iedereen die een hoger definitief advies heeft dan het voorlopige advies dat gegeven is vóór de eind- of doorstroomtoets, wordt aangemerkt als leerling met een herziend advies. Alle leerlingen waarvan het voorlopige advies overeenkomt met het definitieve advies worden aangemerkt als leerlingen zonder herziend advies. Deze bepaling wordt alleen gedaan voor leerlingen waarvoor een voorlopig schooladvies bekend is, en alleen voor leerlingen in groep 8.

De percentages zijn berekend door middel van driejaarsgemiddelden, met het getoonde schooljaar in het midden. Zo is het percentage van het jaar 2021/2022 het gemiddelde van de jaren 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023.

In 2019/2020 is er geen eindtoets afgenomen wegens covid-19 en heeft dus ook niemand een herziend advies gekregen. Voor de jaren rondom het covid-jaar 2019/2020 wordt wel een driejaarsgemiddelde gebruikt, maar het covid-jaar wordt overgeslagen. Zo is het percentage in schooljaar 2018/2019 gebaseerd op de schooljaren 2017/2018, 2018/2019 en 2020/2021, en het percentage in schooljaar 2020/2021 op de schooljaren 2018/2019, 2020/2021 en 2021/2022. Voor het covid-jaar zelf wordt geen punt getoond in de figuur.

Voor elk punt in de trend wordt vervolgens hetzelfde percentage berekend: binnen de leerlingen van de betreffende driejaarsperiode wordt het aantal leerlingen die een herziend advies hebben gekregen gedeeld door het totaal aantal leerlingen in diezelfde periode waarvoor een voorlopig schooladvies bekend is.

Figuur 4.5

Onderwerp

Percentage herziene adviezen in vergelijking met andere scholen

Populatie

Schooljaren 2022/2023, 2023/2024 en 2024/2025

Omschrijving

In Figuur 4.5 wordt gekeken naar het percentage leerlingen dat een herziend advies heeft gekregen in groep 8 op uw school. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

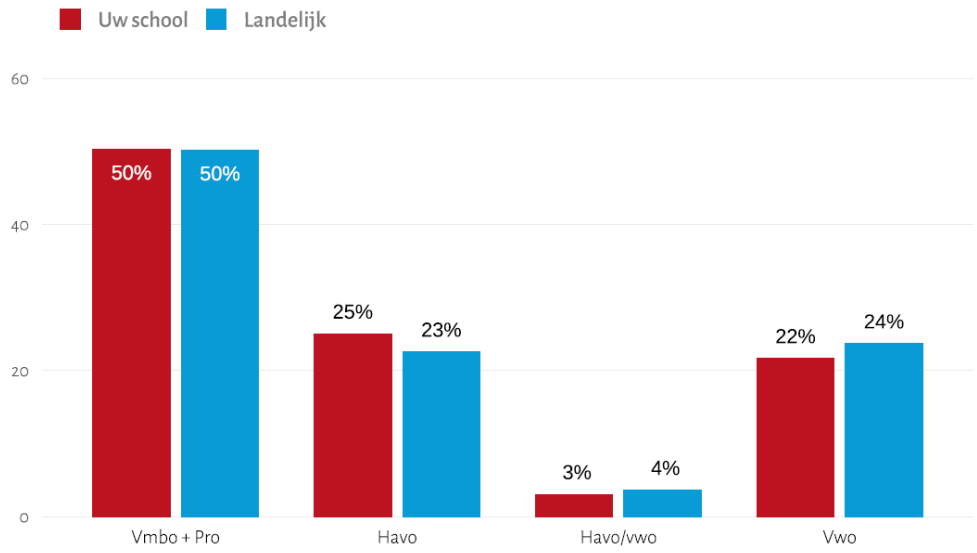
Iedereen die een hoger definitief advies heeft dan het initiële advies dat gegeven is voor de eind- of doorstroomtoets, wordt aangemerkt als leerling met een herziend advies. Alle leerlingen waarvan het initiële advies overeenkomt met het definitieve advies worden aangemerkt als leerlingen zonder herziend advies. Deze bepaling wordt alleen gedaan voor leerlingen waarvoor een voorlopig schooladvies bekend is, en alleen voor leerlingen in groep 8.

Anders dan bij Figuur 4.4, waar naar een trend over de tijd wordt gekeken, worden hier de drie meest recente schooljaren samengevoegd tot één groep. Er wordt dus niet per apart schooljaar gekeken.

Vervolgens wordt het percentage leerlingen met een herzien advies berekend: het aantal leerlingen van die school met een herzien advies binnen deze drie schooljaren gedeeld door het totaal aantal leerlingen waarvoor in deze periode een voorlopig schooladvies bekend is.

Hoofdstuk 5 – Niveau voortgezet onderwijs

Hoofdstuk 5 bespreekt alles rondom het niveau van uw oud-leerlingen in het derde jaar van het voortgezet onderwijs. We tonen het derde leerjaar aangezien in de eerste twee jaren vaak een brede brugklas aanwezig is. We kijken naar de doorstroom van uw oud-leerlingen naar het praktijkonderwijs of vmbo bb/kb, de doorstroom naar vmbo gl/tl, de doorstroom naar havo en de doorstroom naar vwo. Het laatste figuur laat een trendlijn zien van de doorstroom naar havo en vwo over de laatste jaren.

Figuur 5.1

Onderwerp

Onderwijsniveau van leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

Figuur 5.1 geeft het niveau van het vervolgonderwijs weer in leerjaar 3 voor het vmbo + pro, havo, havo/vwo en vwo. De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school. De categorie havo/vwo is nieuw toegevoegd naar aanleiding van toenemende havo/vwo klassen in leerjaar 3. Het figuur toont de inschrijvingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs van een bepaald uitstroomcohort.

Technische toelichting

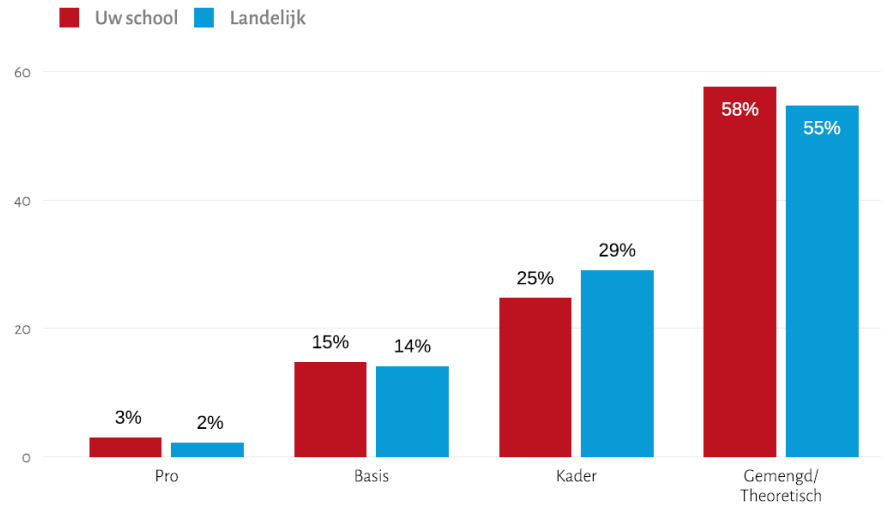
Voor deze figuur wordt gekeken naar het onderwijsniveau waarop leerlingen zijn ingeschreven in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs. Er wordt hierbij niet gekeken naar een vast aantal jaren na

uitstroom, maar naar het schooljaar waarin de leerling daadwerkelijk in leerjaar 3 zit, ook als een leerling is blijven zitten of juist is versneld. Dit wordt bepaald door voor elke leerling na te gaan in welk jaar na uitstroom leerjaar 3 werd bereikt, en vervolgens het onderwijsniveau van dat specifieke jaar te gebruiken. Het onderwijsniveau zelf wordt bepaald aan de hand van het type inschrijving in het voortgezet onderwijs. Hierbij zijn de mogelijke onderwijsniveaus gecodeerd zoals weergegeven in Tabel 5.

De figuur is gebaseerd op de uitstroomcohorten samen. Leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten, worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Voor elk van de vier categorieën wordt bepaald welk percentage van de leerlingen daarin valt. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen in een bepaalde categorie te delen door het totaal aantal leerlingen waarvoor een bruikbaar niveau in leerjaar 3 bekend is.

Tabel 5. Omzetting van inschrijvingsgegevens naar het inschrijvingsniveau in leerjaar 3.

Inschrijvingsniveau leerjaar 3	**Figuur 5.1**	**Figuur 5.2**	**Figuren 5.3 t/m 5.7**
Praktijkonderwijs	Vmbo + pro	Pro	Pro/Vmbo bb/Vmbo kb
Vmbo bb	Vmbo + pro	Vmbo bb	Pro/Vmbo bb/Vmbo kb
Vmbo kb	Vmbo + pro	Vmbo kb	Pro/Vmbo bb/Vmbo kb
Vmbo gl	Vmbo + pro	Vmbo gl/tl	Vmbo gl/tl
Vmbo tl	Vmbo + pro	Vmbo gl/tl	Vmbo gl/tl
Havo	Havo	Havo	Havo of Havo/Vwo
Havo/vwo	Havo/vwo	Havo	Havo of Havo/Vwo
Vwo	Vwo	Vwo	Vwo

Figuur 5.2

Onderwerp

Verdeling oud-leerlingen op het vmbo en pro over de verschillende onderwijsniveaus in het derde leerjaar

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

Figuur 5.2 geeft het niveau weer van het vervolgonderwijs in leerjaar 3 voor de verschillende stromen in het vmbo en voor het praktijkonderwijs. De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

De totale populatie van deze figuur komt overeen met de populatie in de categorie vmbo + pro in Figuur 5.1. Zie voor de omzetting Tabel 5.

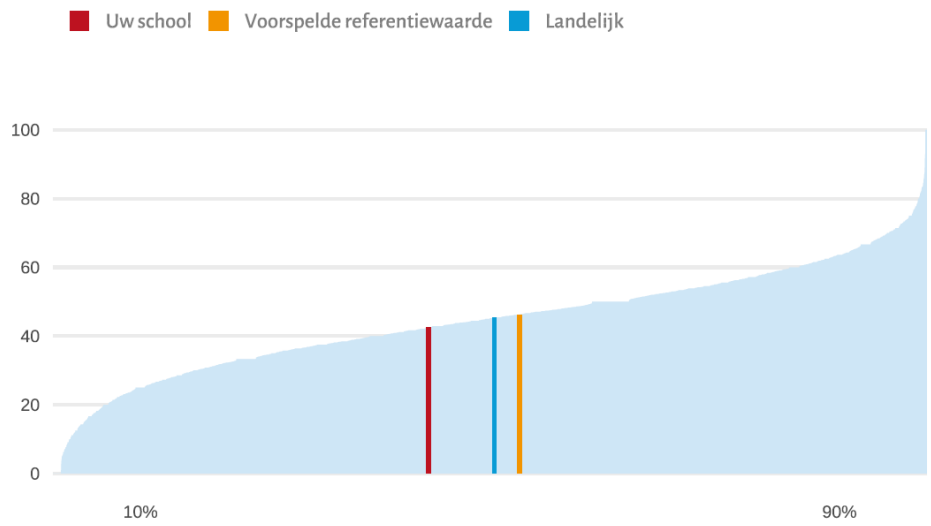
Voor deze figuur wordt, net als bij Figuur 5.1, gekeken naar het onderwijsniveau waarop leerlingen zijn ingeschreven in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs. Er wordt hierbij niet gekeken naar een vast aantal jaren na uitstroom, maar naar het schooljaar waarin de leerling daadwerkelijk in leerjaar 3 zit, ook als een leerling is blijven zitten of juist is versneld. Dit wordt bepaald door voor elke leerling na te gaan in welk jaar na uitstroom leerjaar 3 werd bereikt, en vervolgens het onderwijsniveau van dat specifieke jaar te gebruiken.

Binnen deze populatie (vmbo + pro) wordt volgens Tabel 5 verder onderscheiden naar vier categorieën: pro, vmbo basisberoepsleerweg, vmbo kaderberoepsleerweg, en vmbo

gemengde/theoretische leerweg (waarbij de gemengde en theoretische leerweg worden samengevoegd tot één categorie).

De figuur is gebaseerd op de uitstroomcohorten samen. Leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten, worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

Voor elk van de vier categorieën wordt bepaald welk percentage van de leerlingen daarin valt. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen in een bepaalde categorie te delen door het totaal aantal leerlingen binnen de vmbo + pro-populatie waarvoor een bruikbaar niveau in leerjaar 3 bekend is.

Figuur 5.3

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen in praktijkonderwijs, vmbo basisberoepsgerichte leerweg of vmbo kaderberoepsgerichte leerweg in vergelijking met andere scholen

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

Figuur 5.3 geeft het percentage oud-leerlingen weer dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs in het praktijkonderwijs of vmbo basisberoepsgerichte leerweg of vmbo kaderberoepsgerichte leerweg staat ingeschreven. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

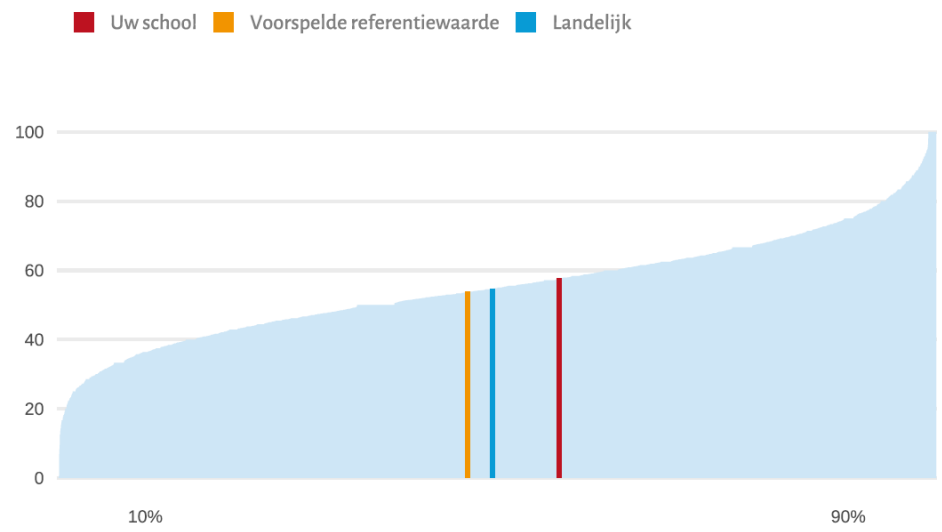
De totale populatie van deze figuur komt overeen met de populatie in de categorie vmbo + pro in Figuur 5.1. Zie voor de omzetting Tabel 5.

Voor deze figuur wordt, net als bij Figuur 5.1 en 5.2, gekeken naar het onderwijsniveau waarop leerlingen zijn ingeschreven in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs. Er wordt hierbij niet gekeken naar een vast aantal jaren na uitstroom, maar naar het schooljaar waarin de leerling daadwerkelijk in leerjaar 3 zit, ook als een leerling is blijven zitten of juist is versneld. Dit wordt bepaald door voor elke leerling na te gaan in welk jaar na uitstroom leerjaar 3 werd bereikt, en vervolgens het onderwijsniveau van dat specifieke jaar te gebruiken.

Binnen deze populatie (vmbo + pro) worden volgens Tabel 5 de drie laagste categorieën, pro, vmbo basisberoepsleerweg en vmbo kaderberoepsleerweg, samengevoegd tot één groep. Er wordt bepaald welk percentage van de leerlingen in leerjaar 3 in één van deze drie onderwijsvormen zit, ten opzichte van alle leerlingen binnen de vmbo + pro-populatie waarvoor een bruikbaar niveau in leerjaar 3 bekend is (dus inclusief vmbo gemengd/theoretisch in de noemer).

De figuur is gebaseerd op de uitstroomcohorten samen. Leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten, worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

Vervolgens wordt het percentage leerlingen in deze groep berekend: het aantal leerlingen van die school dat in leerjaar 3 in pro, vmbo bb of vmbo kb zit, gedeeld door het totaal aantal leerlingen binnen de vmbo + pro-populatie waarvoor in deze periode een bruikbaar niveau in leerjaar 3 bekend is.

Figuur 5.4

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen in vmbo gl/tl in vergelijking met andere scholen

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

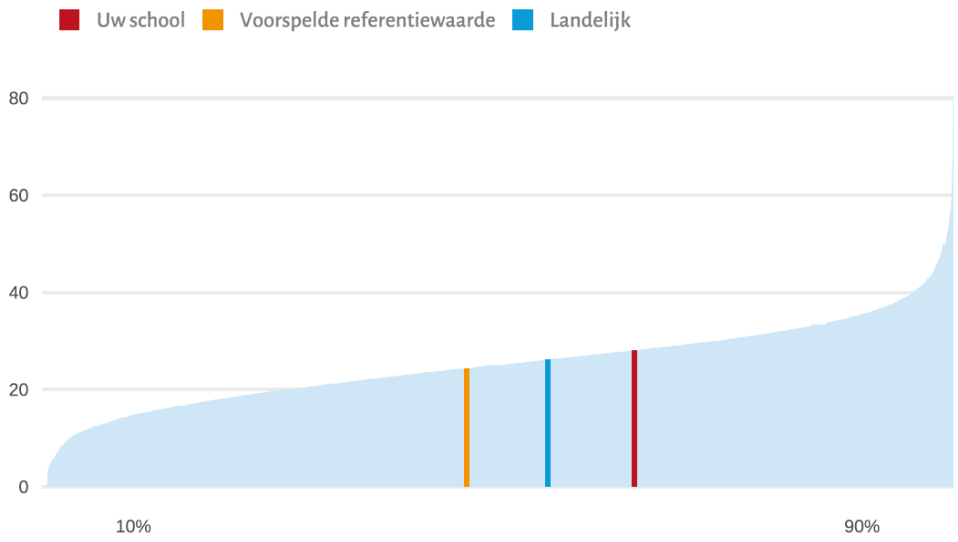
Omschrijving

Figuur 5.4 geeft het percentage oud-leerlingen weer dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs in het vmbo gemengde of theoretische leerweg zit. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

De totale populatie van deze figuur komt overeen met de populatie in de categorie vmbo + pro in Figuur 5.1. Zie voor de omzetting Tabel 5.

Voor de berekening, zie de technische toelichting bij Figuur 5.3, maar dan wordt dit berekend voor de categorie vmbo gemengd/theoretisch.

Figuur 5.5

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen op havo- of havo/vwo-niveau in vergelijking met andere scholen

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

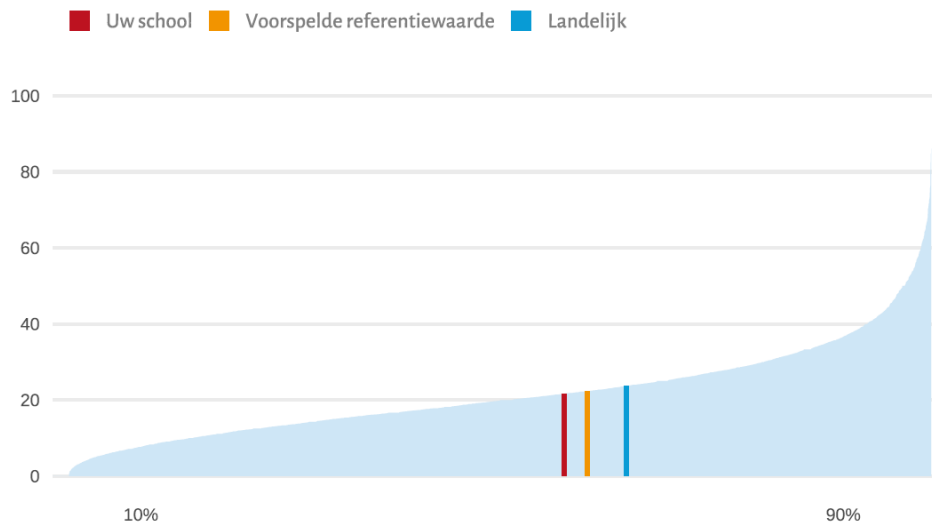
Omschrijving

Figuur 5.5 geeft het percentage oud-leerlingen weer dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs op de havo of het havo/vwo zit. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

De totale populatie van deze figuur komt overeen met de populatie in de categorieën havo en havo/vwo in Figuur 5.1. Zie voor de omzetting Tabel 5.

Voor de berekening, zie de technische toelichting bij Figuur 5.3, maar dan wordt dit berekend voor de categorieën havo en havo/vwo samen.

Figuur 5.6

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen op vwo-niveau in vergelijking met andere scholen

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

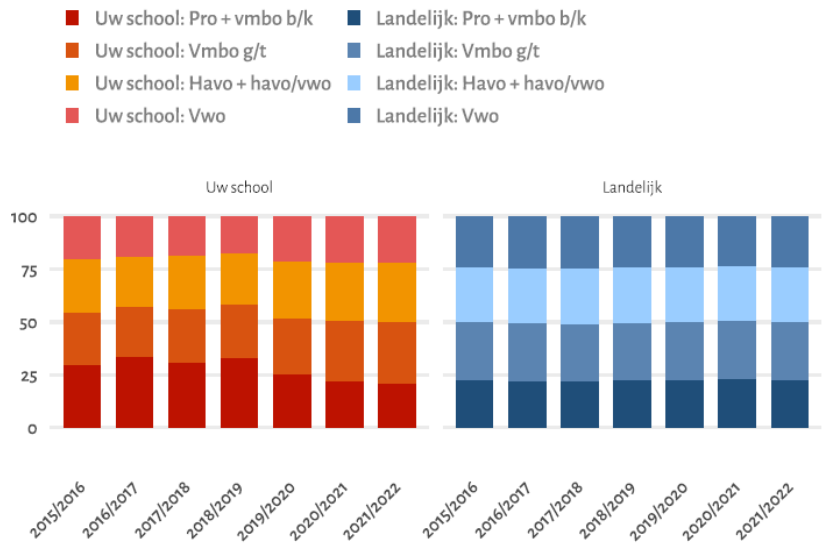
Omschrijving

Figuur 5.6 geeft het percentage oud-leerlingen weer dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs op het vwo zit. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

De totale populatie van deze figuur komt overeen met de populatie in de categorie vwo in Figuur 5.1. Zie voor de omzetting Tabel 5.

Voor de berekening, zie de technische toelichting bij Figuur 5.3, maar dan wordt dit berekend voor de categorie vwo.

Figuur 5.7

Onderwerp

Ontwikkeling van het percentage oud-leerlingen, naar vo-niveau

Populatie

Uitstroomcohorten 2015/2016 t/m 2021/2022

Omschrijving

Figuur 5.7 laat de ontwikkeling zien van het percentage van uw oud-leerlingen dat is doorgestroomd naar de verschillende vo-niveaus over de jaren heen. De jaren in de trend zijn driejaarsgemiddelden. De figuur voor uw school en landelijk elk een gestapelde staaf per jaar, met daarin vier lagen: pro + vmbo b/k, vmbo g/t, havo + havo/vwo en vwo. De vier lagen in de gestapelde balk tellen per jaar op tot 100 procent.

Technische toelichting

Voor deze figuur wordt, net als bij Figuur 5.1, gekeken naar het onderwijsniveau waarop leerlingen zijn ingeschreven in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs. Er wordt hierbij niet gekeken naar een vast aantal jaren na uitstroom, maar naar het schooljaar waarin de leerling daadwerkelijk in leerjaar 3 zit, ook als een leerling is blijven zitten of juist is versneld.

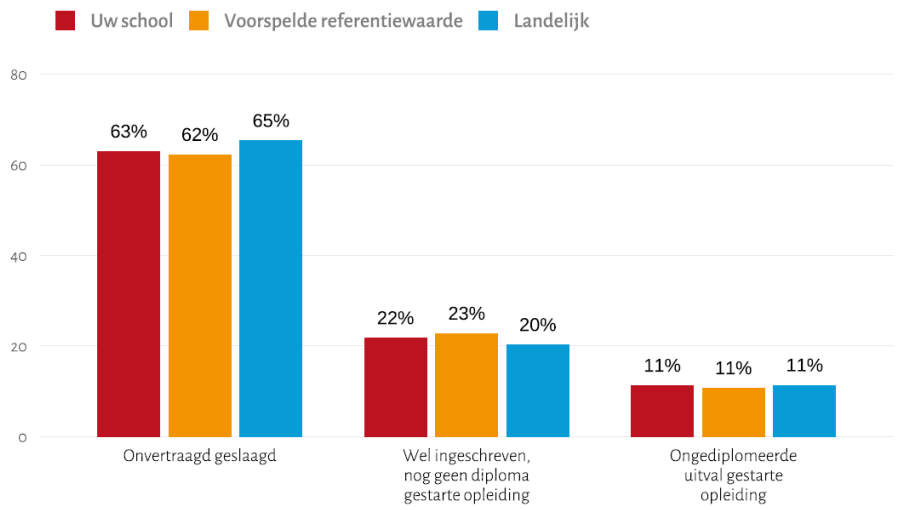
Vanuit deze brede indeling (zie Tabel 5) worden voor deze figuur vier categorieën gevormd: pro + vmbo bb/kb (waarbij pro, vmbo basisberoepsleerweg en vmbo kaderberoepsleerweg worden samengevoegd), vmbo gl/tl (de gemengde en theoretische leerweg samen), havo + havo/vwo (waarbij een brede havo/vwo-brugklas wordt meegeteld bij havo) en vwo.

Anders dan bij Figuur 5.1, waar de drie meest recente uitstroomcohorten worden samengevoegd tot één groep, laat Figuur 5.7 een trend over de tijd zien. Om fluctuaties van jaar op jaar te verminderen, is jaar gebaseerd op een gemiddelde van drie opeenvolgende uitstroomcohorten.

Voor elk jaar wordt per categorie hetzelfde percentage berekend. Binnen de leerlingen van de betreffende driejaarsperiode wordt het aantal leerlingen in die categorie gedeeld door het totaal aantal leerlingen in diezelfde periode waarvoor een bruikbaar niveau in leerjaar 3 bekend is. Omdat dit voor alle vier de categorieën apart gebeurt en de categorieën samen alle leerlingen omvatten, tellen de vier lagen in de gestapelde balk per jaar op tot 100 procent.

Hoofdstuk 6 – Succes voortgezet onderwijs

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de onderwijsprestaties van uw oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs, waar we specifiek kijken naar het behalen van het diploma, het niveau van dat diploma en uitvallen uit het voortgezet onderwijs.

Figuur 6.1

Onderwerp

Studiesucces oud-leerlingen in gestarte opleiding in voortgezet onderwijs na nominale opleidingsduur

Populatie

Uitstroomcohorten 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019

Omschrijving

In Figuur 6.1 wordt gekeken naar de succeskansen in het vervolgonderwijs. De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde voor het percentage leerlingen die onvertraagd geslaagd zijn, het percentage leerlingen die wel ingeschreven staan maar nog geen diploma hebben en het percentage ongediplomeerde uitval.

Technische toelichting

Het meetmoment voor de gestarte opleiding is drie jaar na het verlaten van de basisschool omdat de eerste twee brugklasjaren vaak bestaan uit opleidingen met meerdere onderwijssoorten. Na drie jaar zijn de meeste leerlingen nog maar ingeschreven in één onderwijssoort. Als uitgangspunt geldt dus het niveau van de inschrijving drie jaar na het verlaten van de basisschool. Vanuit dit niveau wordt bepaald wat de bijbehorende nominale studieduur is en op basis daarvan aan welk soort meetpunt de leerling wordt getoetst. Voor vmbo-opleidingen is dat vier jaar na uitstroom, voor havo-opleidingen vijf jaar na uitstroom en voor vwo-opleidingen zes jaar na uitstroom.

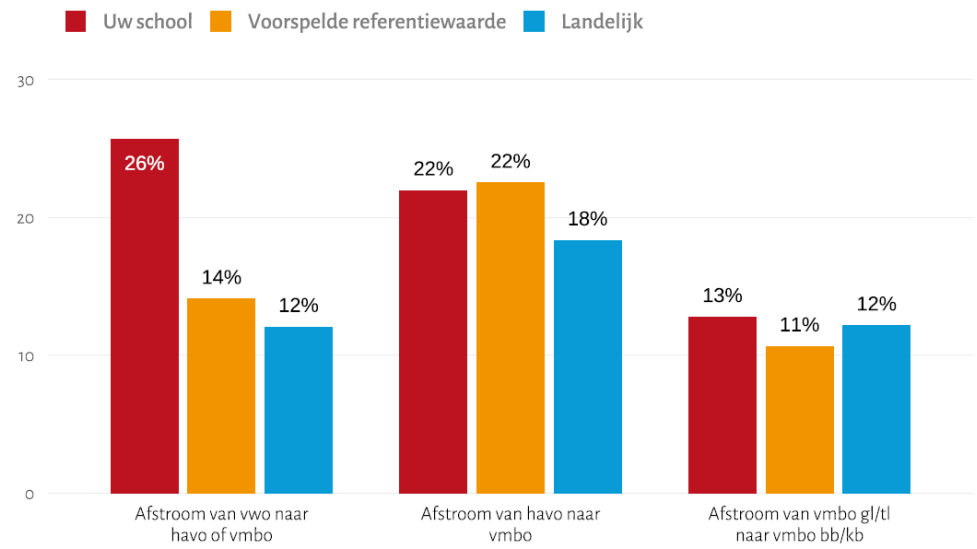
De succeskansen zijn verdeeld in drie categorieën:

- Onvertraagd geslaagd: deze categorie bevat leerlingen die na de basisschool zijn begonnen met een opleiding en deze opleiding ook binnen de nominale studieduur hebben behaald. Dus voor vmbo-opleidingen is dit vier jaar, havo-opleidingen vijf jaar en vwo-opleidingen zes jaar. Eventuele scholen die vanuit beleidsoogpunt afwijken van deze nominale studieduur, zullen dus een la(a)g(er) percentage onvertraagd geslaagd te zien krijgen.
- Wel ingeschreven, nog geen diploma: in deze categorie zitten leerlingen die nog wel staan ingeschreven in dezelfde opleiding als waar ze na hun basisschool aan zijn begonnen. Zij hebben echter de opleiding nog niet afgerond (zij zijn waarschijnlijk blijven zitten).
- Ongediplomeerde uitval: deze categorie bevat de leerlingen die niet in de eerste twee categorieën zaten. Dit zijn bijvoorbeeld leerlingen die tussentijds zijn op- of afgestroomd en dus geen diploma hebben ontvangen van hun gestarte opleiding, maar wellicht wel van een andere opleiding. Leerlingen die vroegtijdig en ongediplomeerd het Nederlands bekostigd onderwijs hebben verlaten behoren ook tot deze categorie.

Voor de enkele leerlingen die na drie jaar nog in een gemengde klas zaten, is onvertraagd geslaagd van toepassing als zij binnen vier jaar een vmbo-diploma hebben gehaald, binnen vijf jaar een havodiploma of binnen zes jaar een vwo-diploma. Stonden zij na zes jaar nog steeds in het voortgezet onderwijs ingeschreven zonder een diploma te hebben gehaald, dan zijn zij ingedeeld bij de tweede categorie ‘wel ingeschreven, nog geen diploma.’ Leerlingen die niet meer ingeschreven stonden in vmbo, havo of vwo en hier ook geen diploma van hebben gehaald zijn ingedeeld in de derde categorie ‘niet meer ingeschreven in gestarte opleiding, geen diploma van gestarte opleiding’. Omdat er een vierde groep leerlingen is, die dus niet ingeschreven staat in het onderwijs, hoeven de percentages van de drie categorieën in de figuur niet op te tellen tot 100%. De leerlingen die zijn uitgestroomd uit het basisonderwijs en na één of twee jaar al uitvallen vormen hier de restcategorie en worden niet weergegeven.

De figuur is gebaseerd op drie uitstroomcohorten samen. Leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten, worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

Voor elk van de drie getoonde categorieën wordt bepaald welk percentage van de leerlingen daarin valt. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen in een bepaalde categorie te delen door het totaal aantal leerlingen dat is uitgestroomd in deze drie cohorten (dus inclusief de niet-getoonde restcategorie in de noemer).

Figuur 6.2

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen dat binnen drie jaar na het verlaten van de basisschool afstroomt binnen het voortgezet onderwijs

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

De figuur toont een staafdiagram met waardes voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde voor het percentage afstroom van vwo naar havo of vmbo, het percentage afstroom van havo naar vmbo en het percentage afstroom van vmbo gl/tl naar vmbo bb/kb.

Technische toelichting

Voor het berekenen van de afstroom in Figuur 6.2 is gekeken naar de inschrijving in het voortgezet onderwijs gedurende het schooljaar na het verlaten van de basisschool, en de inschrijving in het voortgezet onderwijs drie jaar na het verlaten van de basisschool. Wanneer dit onderwijsniveau lager is dan het onderwijsniveau van het eerste jaar, wordt gesproken van afstroom. Er worden percentages gepresenteerd voor afstroom van vwo naar havo of vmbo, van havo naar vmbo en van vmbo gl/tl naar vmbo bb/kb. Voor vmbo bb/kb wordt geen afstroom berekend. Wanneer leerlingen na drie jaar nog steeds in brede brugklassen zitten en het daarom niet mogelijk is om de afstroom te berekenen, wordt met deze leerlingen geen rekening gehouden.

Het onderwijsniveau bij de instroom in leerjaar 1 is bepaald door de volgende beslisregels:

- De vmbo gemengde en theoretische leerwegen worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De onderwijsniveaus zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan twee onderwijssoorten. Niveaus zoals vmbo beroepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende buiten beschouwing gelaten.
- Bij dubbele niveaus zoals een havo/vwo advies, wordt het laagste niveau aangehouden, in dit geval havo.

In Tabel 6 wordt aangegeven welke onderwijsniveaus ten opzichte van de instroom in leerjaar 1 worden gezien als afstroom. Hier geldt bij vwo dat er sprake kan zijn van afstroom naar vmbo bb, vmbo kb, vmbo gl/tl of havo, bij havo kunnen leerlingen afstromen naar alle vormen van het vmbo en bij vmbo gl/tl kunnen leerlingen afstromen naar vmbo bb of vmbo kb.

Voor elk van de drie startniveaus (vwo, havo, vmbo gl/tl) wordt zo eerst een aparte groep leerlingen genomen. Alleen leerlingen die in het eerste jaar na de basisschool op dat niveau zaten, tellen mee voor de bijbehorende balk in de figuur. Een leerling telt dus nooit in meer dan één van de drie balken mee.

De figuur is gebaseerd op drie uitstroomcohorten samen en dus worden leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

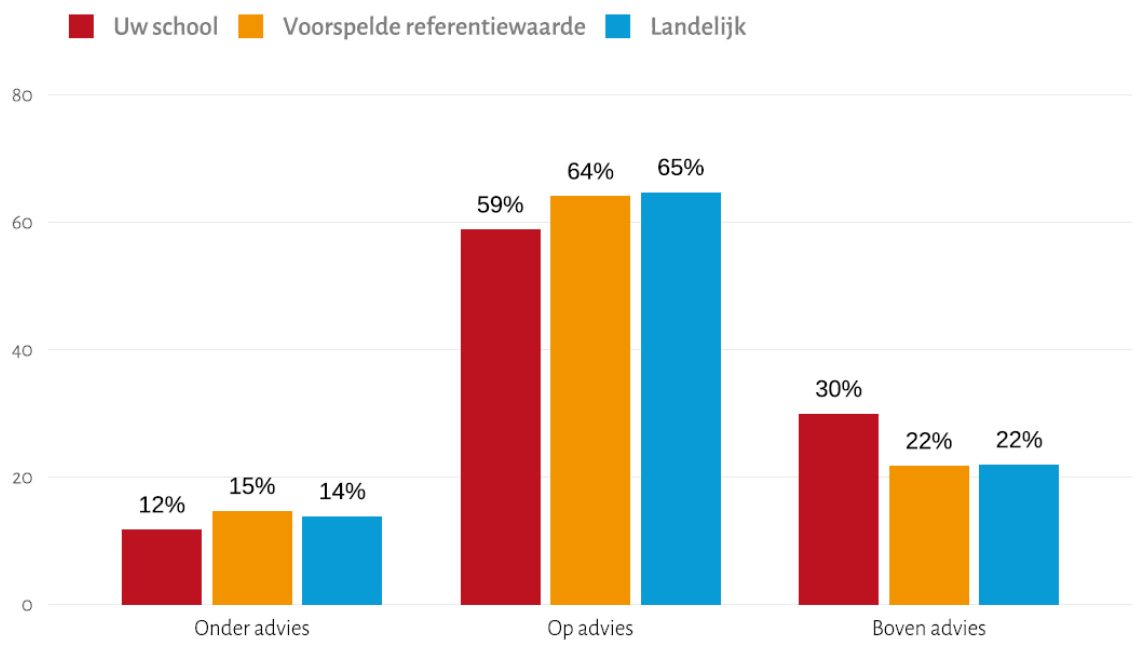
Voor elke balk in het figuur wordt het percentage berekend door te tellen hoeveel leerlingen binnen de bijbehorende startgroep zijn afgestroomd volgens Tabel 6 en dat aantal te delen door het totaal aantal leerlingen in diezelfde startgroep.

Tabel 6. Bepaling van afstroom door middel van vergelijking één jaar na uitstroom en drie jaar na uitstroom

Instroom leerjaar 1	**Afstroom (onderwijspositie na 3 jaar)**
Vwo	Vmbo bb, vmbo kb, vmbo gl/tl, havo
Havo	Vmbo bb, vmbo kb, vmbo gl/tl
Vmbo gl/tl	Vmbo bb, vmbo kb

Hoofdstuk 7 – Voorspellingskracht schooladvies

In Hoofstuk 7 wordt gekeken naar de samenhang tussen het basisschooladvies en de prestaties van uw leerlingen in het voortgezet onderwijs. We kijken naar hoeveel leerlingen in het het vo onder, op, of boven het niveau van het basisschooladvies zitten en hoe dit over de jaren heen uitziet.

Figuur 7.1

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen dat in het voortgezet onderwijs onder, op of boven het basisschooladvies zit

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

Figuur 7.1 toont een staafdiagram met voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde drie balken voor het percentage leerlingen dat in het voortgezet onderwijs onder, op en boven het basisschooladvies zit.

Technische toelichting

Om de aansluiting tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs te berekenen, zoals in Figuur 7.1 en Figuur 7.2 weergegeven, wordt gekeken naar het percentage leerlingen dat in leerjaar 3 nog steeds op een opleiding zit die overeenkomt met het gegeven basisschooladvies in groep 8.

Voor deze berekening zijn de volgende beslisregels opgesteld:

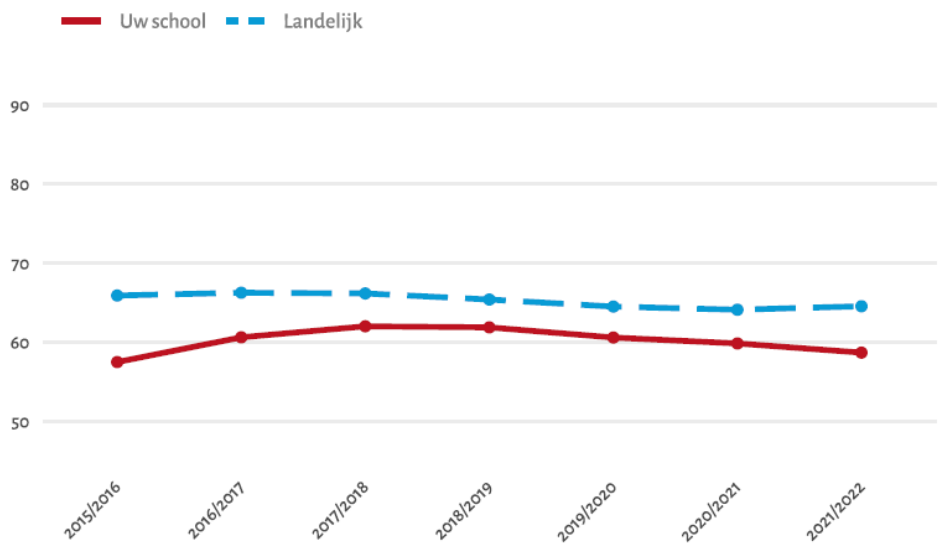
- De vmbo gemengde en theoretische leerwegen worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De adviezen zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan twee onderwijssoorten. Adviezen zoals vmbo beroepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende buiten beschouwing gelaten.
- Bij dubbele adviezen zoals een havo/vwo-advies, wordt het laagste advies gebruikt, in dit geval havo.

Vervolgens is aan de hand van Tabel 7 bepaald of een leerling drie jaar later onder, op, of boven het niveau van het gegeven basisschooladvies geplaatst is. Tabel 7 toont in kolom 1 het gegeven basisschooladvies van de leerling. Kolommen 2, 3 en 4 tonen de onderwijsniveaus in leerjaar 3 van het vo die respectievelijk onder, op, of boven het adviesniveau liggen.

Voor de berekening zijn de drie uitstroomcohorten samengevoegd. Voor elk van de drie categorieën (onder, op en boven advies) wordt het aantal leerlingen in die categorie gedeeld door het taal aantal leerlingen waarvoor zowel een niveau in leerjaar 3 als een bruikbaar basisschooladvies bekend is.

Tabel 7. Onderwijspositie in voortgezet onderwijs leerjaar 3 ten opzichte van gegeven basisschooladvies.

Basisschooladvies volgens OCW beslisregels	**Onderwijspositie leerjaar 3 onder advies**	**Onderwijspositie leerjaar 3 op advies**	**Onderwijspositie leerjaar 3 boven advies**
Pro	Niet mogelijk	Pro	Vmbo bb of hoger
Vmbo bb	Pro	Vmbo bb	Vmbo kb of hoger
Vmbo bb/kb	Pro	Vmbo bb	Vmbo kb of hoger
Vmbo kb	Pro of vmbo bb	Vmbo kb	Vmbo gl/tl of hoger
Vmbo kb/gl/tl	Pro of vmbo bb	Vmbo kb	Vmbo gl/tl of hoger
Vmbo gl/tl	Vmbo kb of lager	Vmbo gl/tl	Havo of hoger
Vmbo gl/tl/Havo	Vmbo kb of lager	Vmbo gl/tl	Havo of hoger
Havo	Vmbo gl/tl of lager	Havo	Havo/vwo of vwo
Havo/Vwo	Vmbo gl/tl of lager	Havo of Havo/Vwo	Vwo
Vwo	Havo/vwo of lager	Vwo	Niet mogelijk

Figuur 7.2

Onderwerp

Ontwikkeling van het percentage oud-leerlingen dat in het derde leerjaar in het voortgezet onderwijs op het niveau van het basisschooladvies zit

Populatie

Uitstroomcohorten 2015/2016 t/m 2021/2022

Omschrijving

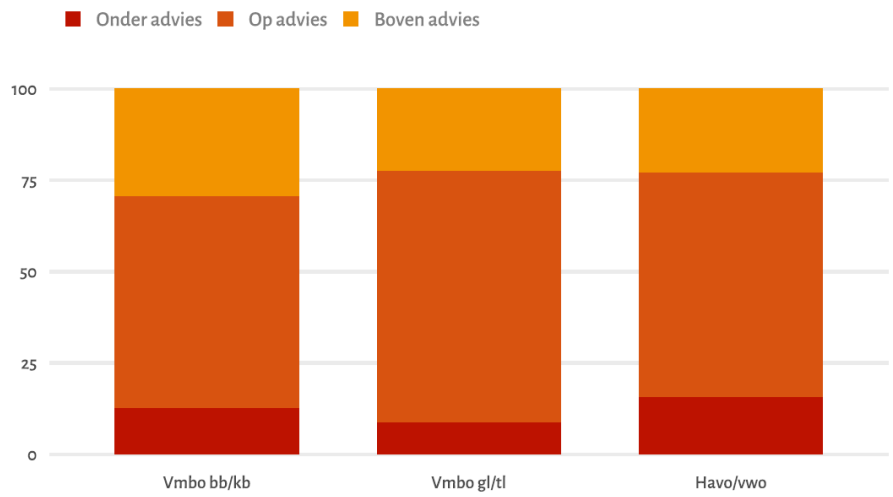
Figuur 7.2 toont de trend in het percentage van uw oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs een onderwijsniveau volgt dat overeenkomt met het gegeven basisschooladvies. De figuur toont een rode ononderbroken lijn met waardes voor uw school over de tijd en een blauwe stippellijn met landelijke waardes over de tijd.

Technische toelichting

Om te bepalen of het niveau overeenkomt met het basisschooladvies, worden dezelfde beslisregels toegepast als Tabel 7.

Ieder punt in de trend is een gemiddelde van drie uitstroomcohorten. Zo is het percentage in het jaar 2018/2019 gebaseerd op een gemiddelde van de uitstroomcohorten 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020. De populatie leerlingen waarop het gemiddelde is gebaseerd bestaat uit leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs met een eindtoetsscore en een basisschooladvies.

Voor elk punt in de trend wordt hetzelfde percentage berekend. Binnen de leerlingen van de betreffende driejaarsperiode wordt het aantal leerlingen dat op advies zitten gedeeld door het totaal aantal leerlingen in diezelfde periode waarvoor zowel een niveau in leerjaar 3 als een bruikbaar basisschooladvies bekend is.

Figuur 7.3

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen dat in het derde leerjaar in het voortgezet onderwijs onder, op of boven het niveau van het schooladvies zit naar gegeven schooladvies

Populatie

Uitstroomcohorten 2020/2021, 2021/2022 en 2022/2023

Omschrijving

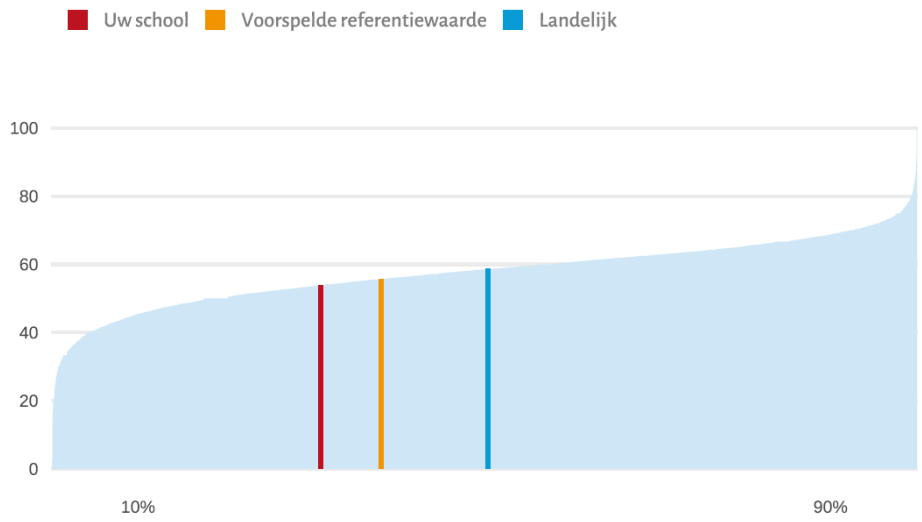
In Figuur 7.3 wordt getoond welk deel van uw oud-leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs onder, op of boven het niveau van het schooladvies zit. Dit staafdiagram toont drie staven met de percentages voor de schooladviezen vmbo bb/kb, vmbo gl/tl en havo/vwo voor uw school. De staven tellen op tot 100% waarin de percentages onder, op of boven advies cumulatief worden opgeteld. Indien uw school geen of weinig leerlingen heeft in een bepaalde categorie, dan zal dit percentage niet getoond mogen worden vanwege privacy richtlijnen. Het kan dan zijn dat het totale percentage niet tot 100% optelt.

Technische toelichting

Voor deze figuur wordt, net als bij Figuur 7.1, per leerling bepaald of het niveau van inschrijving in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs onder, op of boven het basisschooladvies ligt, aan de hand van dezelfde beslisregels als bij Tabel 7. Anders dan bij Figuur 7.1, waar alle leerlingen samen worden genomen, wordt deze indeling hier apart uitgesplitst naar drie groepen op basis van het gegeven schooladvies zelf: leerlingen met een advies vmbo bb/kb, leerlingen met een advies vmbo gl/tl, en leerlingen met een advies havo/vwo. Elke staaf in de figuur toont dus alleen de leerlingen die het bijbehorende schooladvies hebben gekregen, en laat zien hoe die groep zich drie jaar later heeft verspreid over onder, op en boven advies.

De figuur is gebaseerd op drie uitstroomcohorten samen. De leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

Voor elke staaf wordt per categorie (onder, op, boven advies) bepaald welk percentage van de leerlingen met dat schooladvies daarin valt. Dit percentage wordt berekend door te tellen hoeveel leerlingen met dat schooladvies in een bepaalde categorie vallen, en dat aantal te delen door het totaal aantal leerlingen met datzelfde schooladvies waarvoor een niveau in leerjaar 3 bekend is.

Figuur 7.4

Onderwerp

Percentage oud-leerlingen met een diploma op het niveau van het basisschooladvies

Populatie

Uitstroomcohorten 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

Omschrijving

In Figuur 7.4 wordt het percentage leerlingen gepresenteerd dat een diploma heeft behaald dat overeenkomt met het basisschooladvies. Dit is een alles-op-een-rij-figuur met een lichtblauw achtergrondvlak dat de cumulatieve percentages van de laagst tot hoogst scorende scholen weergeeft. De figuur toont hierin de positie van uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Technische toelichting

Om te bepalen in hoeverre het niveau van het diploma overeenkomt met het niveau van het basisschooladvies, zijn dezelfde beslisregels gebruikt als Tabel 7.

Vervolgens is aan de hand van Tabel 8 gekeken of de leerling onvertraagd een diploma ofwel op het niveau van het basisschooladvies ofwel boven of onder het basisschooladviesniveau heeft gehaald. Hierbij zijn de in de tabel benoemde diploma's de diploma's op adviesniveau en alle andere diploma's boven of onder adviesniveau.

Anders dan bij Figuur 7.1 en 7.3, waar wordt gekeken naar het niveau van inschrijving in leerjaar 3, wordt hier gekeken naar het daadwerkelijk behaalde diploma, en dan specifiek naar het diploma dat de leerling binnen de nominale studieduur (dus onvertraagd) heeft behaald. Een leerling die

uiteindelijk wel een diploma op adviesniveau haalt, maar pas na vertraging, telt in deze figuur dus niet mee als 'diploma op adviesniveau'.

De figuur is gebaseerd op de uitstroomcohorten samen waarbij leerlingen die in een van deze drie schooljaren de basisschool hebben verlaten worden samengevoegd tot één groep waarover de percentages worden berekend. Er wordt dus niet per apart cohort gekeken.

Voor elke school wordt vervolgens het percentage leerlingen met een onvertraagd diploma op adviesniveau berekend door het aantal leerlingen van die school dat onvertraagd een diploma op het niveau van het basisschooladvies heeft behaald te delen door het totaal aantal leerlingen van die school waarvoor in deze periode een bruikbaar basisschooladvies bekend is. Dit levert voor elke school in Nederland één percentage op. Om de figuur te maken, worden alle scholen in Nederland vervolgens gerangschikt van de school met het laagste percentage tot de school met het hoogste percentage.

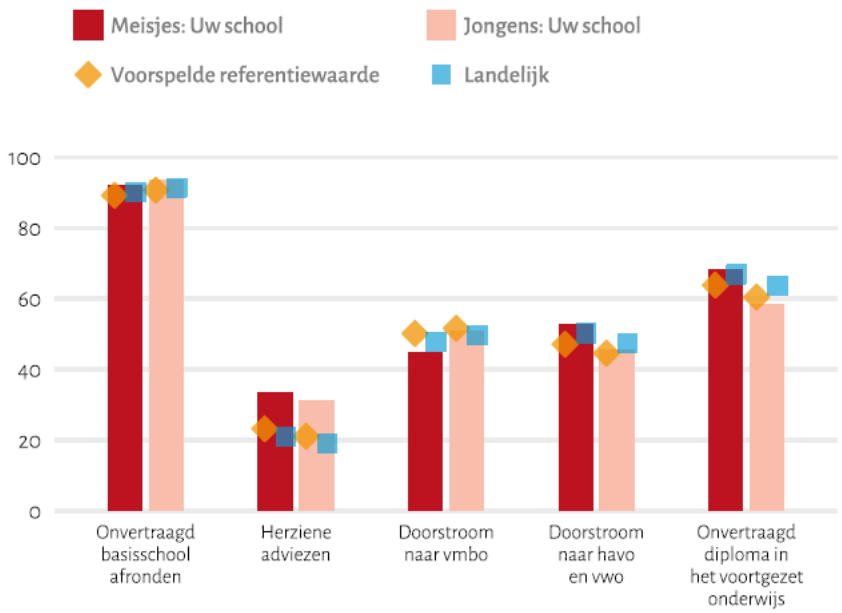
Tabel 8. Basisschooladvies omzetting naar gelijk aan of niet gelijk aan het niveau van het diploma voortgezet onderwijs

Basisschooladvies volgens beslisregels	**Diploma voortgezet onderwijs op advies**
Pro	Geen
Vmbo bb	Vmbo bb
Vmbo bb/kb	Vmbo bb
Vmbo kb	Vmbo kb
Vmbo kb/vmbo gl/tl	Vmbo kb
Vmbo gl/tl	Vmbo gl/tl
Vmbo gl/tl/havo	Vmbo gl/tl
Havo	Havo
Havo/vwo	Havo
Vwo	Vwo

Hoofdstuk 8 – Sociale verschillen

In Hoofdstuk 8 wordt gekeken naar de verschillen tussen jongens en meisjes en tussen leerlingen met een verschillende herkomst op bepaalde indicatoren, namelijk het onvertraagd afronden van de basisschool; het aandeel herziene adviezen; de doorstroom naar het vmbo; de doorstroom naar havo of vwo; en het onvertraagd afronden van het vo.

Voor de exacte definitie van de verschillende herkomstgroeperingen kunt u terugkijken naar Figuur 1.3 in Hoofdstuk 1.

Figuur 8.1

Onderwerp

Percentage leerlingen voor vijf uitkomstmaten naar geslacht

Populatie

De cohorten en schooljaren waarop iedere indicator wordt gebaseerd per rapport kunt u terugvinden in de voetnoten op de eerste pagina van het hoofdstuk van het rapport.

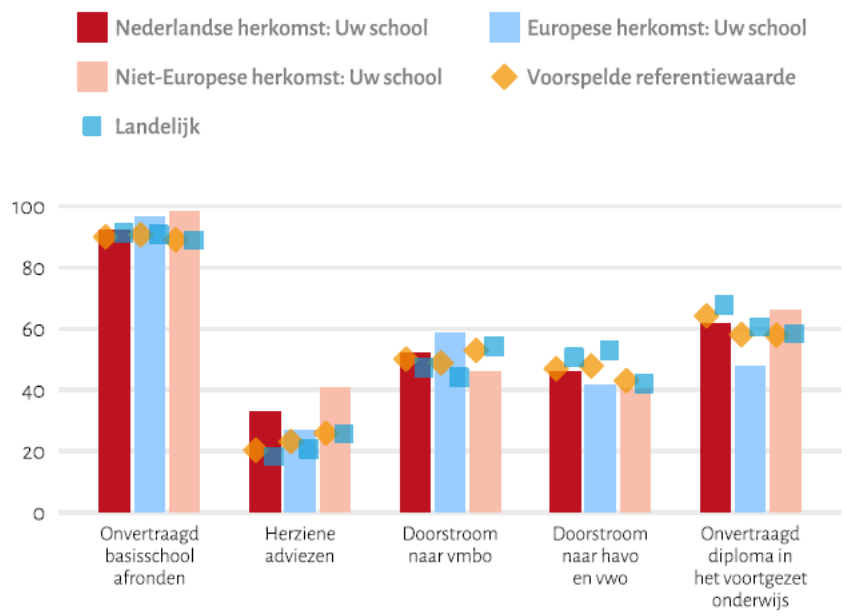
Omschrijving

In Figuur 8.1 wordt gekeken in hoeverre er verschillen zijn tussen jongens en meisjes voor het onvertraagd afronden van de basisschool; het aandeel herziene adviezen; de doorstroom naar het vmbo; de doorstroom naar havo of vwo; en het onvertraagd afronden van het vo. De figuur toont een staafdiagram met schoolwaardes voor de vijf uitkomstmaten. De figuur toont aparte staven voor jongens en voor meisjes. Daarnaast toont de figuur de voorspelde referentiewaarde en het landelijk

gemiddelde voor deze uitkomstmaten. De exacte percentages kunt u terugvinden in de bijlage achterin het rapport.

Technische toelichting

Elke uitkomstmaat wordt eerst voor alle leerlingen samen berekend, op dezelfde manier als elders in het rapport: het onvertraagd afronden van de basisschool zoals bij Figuur 2.1, het aandeel herziene basisschooladviezen net als bij Figuur 4.1, doorstroom naar het vmbo zoals bij Figuren 5.3 en 5.4, doorstroom naar de havo en het vwo zoals bij Figuren 5.5 en 5.6 en hoeveel leerlingen hun diploma zonder vertraging behalen in het voortgezet onderwijs op dezelfde manier als bij Figuur 6.1. Pas daarna worden leerlingen op basis van geslacht in twee groepen verdeeld, en wordt het percentage apart berekend voor jongens en voor meisjes binnen de relevante (sub)populatie voor die uitkomstmaat.

Figuur 8.2

Onderwerp

Percentage leerlingen voor vijf uitkomstmaten naar herkomst

Populatie

De cohorten en schooljaren waarop iedere indicator wordt gebaseerd per rapport kunt u terugvinden in de voetnoten op de eerste pagina van het hoofdstuk van het rapport.

Omschrijving

In Figuur 8.2 wordt gekeken in hoeverre er verschillen zijn tussen leerlingen met een verschillende herkomst voor het onvertraagd afronden van de basisschool; het aandeel herziene adviezen; de doorstroom naar het vmbo; de doorstroom naar havo of vwo; en het onvertraagd afronden van het vo. De figuur toont een staafdiagram met schoolwaardes voor de vijf uitkomstmaten. De figuur toont aparte staven voor leerlingen met een Nederlandse, Europese en niet-Europese herkomst. Daarnaast toont de figuur de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde voor deze uitkomstmaten. De exacte percentages van uw school kunt u terugvinden in de bijlage achterin het rapport.

Technische toelichting

Elke uitkomstmaat wordt op dezelfde manier berekend als bij Figuur 8.1, zie de toelichting daar. Het verschil is dat leerlingen hier niet naar geslacht, maar naar herkomst worden ingedeeld: Nederlandse, Europese of niet-Europese herkomst. Het percentage per uitkomstmaat wordt vervolgens apart berekend voor elke herkomstgroep binnen de relevante (sub)populatie voor die uitkomstmaat.